

**A KÖLTSÉGVETÉSI TANÁCS HÁROMÉVES KITEKINTÉSE
A MAKROGAZDASÁG ÉS A KÖLTSÉGVETÉS FOLYAMATAIRA**

2025. DECEMBER 18.

TARTALOM

BEVEZETÉS	3
ÖSSZEFOGLALÓ	6
1. A NEMZETKÖZI FELTÉTELEK ALAKULÁSA	11
2. MAKROGAZDASÁGI ELŐREJELZÉS	14
2.1 JÖVŐRE ÚJRA NÖVEKVŐ PÁLYÁRA ÁLLHAT A HAZAI GAZDASÁG.....	14
2.2 A FOGLALKOZTATÁS BŐVÜLÉSÉNEK A DEMOGRÁFIAI KORLÁTOK SZABNAK HATÁRT	18
2.3 AZ ÁTMENETI INTÉZKEDÉSEK MELLETT AZ INFLÁCIÓ TARTÓS HORGONYZÁSÁRA VAN SZÜKSÉG	21
3. A KORMÁNYZATI SZEKTOR EGYENLEGÉRE VONATKOZÓ CÉLKITŰZÉSEK ÉS A KIADÁSOKKAL KAPCSOLATOS KOCKÁZATOK	25
3.1 A KORMÁNYZATI SZEKTOR ELSŐDLEGES EGYENLEGÉNEK ALAKULÁSA (2023-2028).....	27
3.2 A NETTÓ NEMZETI FINANSZÍROZÁSÚ ELSŐDLEGES KIADÁSOK TERVEZETT ÉS VÁRHATÓ NÖVEKEDÉSÉNEK FESZÜLTSGPONTJAI	33
3.3 AZ ADÓ- ÉS JÁRULÉKBEVÉTELEK ALAKULÁSA 2025-2028 KÖZÖTT.....	38
4. AZ ÁLLAMADÓSSÁGRA VONATKOZÓ 2025-2028. ÉVI CÉLKITŰZÉSEK ÉS AZ AZOKKAL KAPCSOLATOS KOCKÁZATOK	43
4.1 AZ ÁLLAMADÓSSÁG-MUTATÓ TÉNYLEGES ÉS TERVEZETT ALAKULÁSA (2023-2028).....	43
4.1.1 A reál GDP és a GDP-deflátor alakulásának hatása az államadósság-mutatóra	45
4.1.2 Az államadósság implicit kamatlába és a GDP-deflátor tervezett és tényleges alakulása közötti összefüggések	47
5. A KORMÁNYZATI SZEKTOR HÁROM JELENTŐS KIADÁSI TÉTELÉVEL KAPCSOLATOS KOCKÁZATOK	51
5.1 A KÖZSZFÉRA BÉREINEK ALAKULÁSA A VERSENYSZFÉRA BÉREINEK DINAMIKUS NÖVEKEDÉSÉHEZ VISZONYÍTVA	51
5.2 A NYUGDÍJKIADÁSOK VÁRHATÓ NÖVEKEDÉSÉNEK KIHÍVÁSAI	54
5.3 A NEMZETI FINANSZÍROZÁSÚ ÁLLAMI BERUHÁZÁSOK KIADÁSAINAK CSÖKKENTÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HATÁSAI.....	56
1 SZ. MELLÉKLET	59
2. SZ. MELLÉKLET	61
FÜGGELÉK	63

BEVEZETÉS¹

A Költségvetési Tanács (a továbbiakban még: Tanács, KT) alapvető feladata, hogy őrökjön az államadósság-szabály teljesülése felett. A Tanács munkájában egészen 2024-ig a tárgy-évre vonatkozó tanulmányok domináltak, az aktuális éves költségvetésekhez kapcsolódó határozatok előkészítéseként. 2014-től kezdődően egyrészt az Európai Bizottság (a továbbiakban még: Bizottság) észrevételeire² adott válaszként jelentek meg a középtávú kitekintések a különböző döntéselőkészítő kutatási anyagokban, azonban külön határozat nem született róluk.³ Másrészt a relatív gazdasági stabilitás időszakában 2020-ig a Tanács munkájában az éves szemlélet volt a meghatározó. Ezt követően, az új típusú válságok megjelenésével – mint a COVID, az orosz-ukrán háború, az energiaválság és a turbulens globális geopolitikai és világkereskedelmi folyamatok – a Tanács szükségesnek tartotta, hogy a Stabilitási Törvény végrehajtásának és betartásának segítése érdekében hároméves kitekintést készítsen 2024 januárjában, amely az első ilyen jellegű dokumentum volt.⁴

A jelenlegi elemzés immár a harmadik hároméves kitekintés. A Tanács továbbra is alapvetően az Állami Számvevőszék és a Magyar Nemzeti Bank már rendelkezésére álló, illetve külön erre a célra készült modellszámításainak elemzéseire és azokat kiegészítendő a független kutatóintézetektől megrendelt döntéselőkészítő elemzésekre támaszkodik. Ez nagymértékben segíti a Tanácsot, hogy független fiskális nézőpontból tudjon érdemi megállapításokat tenni. A Tanács reméli, hogy ezzel hozzájárul a középtávú költségvetési tervezés megalapozásához és a következő hároméves időszak bizonytalanságainak megértéséhez és kezeléséhez a gazdaság szereplői számára.

A kitekintés alapját a Kormány által készített, majd Bizottsággal történt egyeztetés eredményeként módosított, a 2025-2028. időszakra szóló középtávú költségvetési-strukturális terv (a továbbiakban: Terv) képezte. A Tervet az Európai Unió Tanácsa (a továbbiakban: EU Tanácsa) 2025. február 18-án jóváhagyta, és ajánlást tett a nettó nemzeti finanszírozású

¹ A dokumentum elkészítésében az ÁSZ és az MNB munkatársai, valamint a KT titkárság szakértői vettek részt. A dokumentum a 2025. december 12-ig rendelkezésre álló információkat vette figyelembe.

² Lásd részben az Európai Bizottság által készített „Magyarország 2013. évi nemzeti reformprogramjáról” és a „Magyarország 2012–2016-os időszakra vonatkozó konvergenciaprogramjának tanácsi véleményezéséről” című dokumentumban (Európai Bizottság, 2013).

³ Az átláthatóságot is szolgálja, hogy az elkészült rövid, közép- és hosszabb távú kitekintések, a fenntarthatósági tanulmányok, valamint az aktuális költségvetési törvény végrehajtásának félévente történő monitoringjához kapcsolódó elemzések megtalálhatóak a Költségvetési Tanács honlapján a Dokumentumok/Kutatások menüpontban.

⁴ Lásd a Költségvetési Tanács által 2024. január 5-i ülésén megtárgyalt és elfogadott „A Költségvetési Tanács hároméves kitekintése a makrogazdaság és a költségvetés folyamataira” című elemzést.

elsődleges kiadások (a továbbiakban: nettó kiadások⁵) növekedésének maximális évenkénti és kumulált rátájára. Új vagy aktualizált Terv – az uniós szabályozással összhangban – azóta nem készült, a magyar költségvetési politika mozgástere az EU követelményeinek betartására mégis bővült. A magyar Kormány ugyanis kezdeményezte a Stabilitási és Növekedési Paktum nemzeti mentesítési záradékának aktiválását, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a védelmi kiadások növekményének megfelelő mértékben eltérjenek a korrekciós pályától. A EU Tanácsa 2025. júliusban jóváhagyta Magyarország kérelmét. Ez azt jelenti, hogy a 2025–2028-as időszakban Magyarország a GDP arányos védelmi kiadások 2021 óta bekövetkezett mértékével, de legfeljebb a GDP 1,5 százalékának megfelelő összeggel (a továbbiakban rugalmasság) túllépheti a nettó kiadásoknak a Tanács ajánlásában meghatározott maximális növekedési rátáját. A Bizottság november 25-én publikált statisztikai dokumentuma szerint a rugalmasság 2025-ben a GDP 1,0 százaléka, míg 2026-ban a GDP 1,3 százaléka lehet (lásd részletesen a 3. keretes írásban). Ezért az elemzés alapját 2025-ben a GDP 1,0 százalékának, a 2026. évben a GDP 1,3 százalékának megfelelő rugalmassággal korrigált Tervben foglalt korrekciós pálya képezi.

Az elemzés középpontjában a Tervben foglalt – elsősorban a GDP arányos hiányra és az államadósságra, valamint a nettó kiadásokra vonatkozó – vállalások állnak. Ezek kapcsán az került vizsgálatra, hogy az elmúlt évek tendenciái tükrében a vállalások teljesítése milyen kihívásokat jelent, és azok teljesítését milyen kockázatok veszélyeztetik. A Tervben foglalt vállalásokat korrigálva a rugalmassággal adottnak tekintette a Tanács, azokat nem minősíti. A jelen elemzés a 2026-2028. évekre tekint előre, és visszamenőleg a 2023-2025. közötti időszak költségvetési folyamatait tekinti át az aktuális adatok alapján.

A kitekintésben továbbra sem cél a társadalmi és politikai összefüggések, az elosztáspolitikai és a szolgáltatási minőség elemzése, hanem elsősorban a pénzügyi, költségvetési egyensúly megteremtésére való törekvés a meghatározó. A Tanács gyakorlatában a költségvetés belső, a kormányzat által képzett súlypontoknak megfelelő, újraelosztási kérdései (elosztáspolitikai) eddig csak annyiban és akkor jelentek meg, ha a Tanács a költségvetési stabilitás, a nemzetgazdasági szintű egyensúly veszélyeztetését tapasztalta. Ezen dokumentum készítése is ezt az elvet követte.

⁵ A 2024/1263 EU Parlament és Tanács rendelete alapján nettó kiadások alatt a kamatkiadások, a diszkrecionális bevételi intézkedések, az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadások összességét értjük.

A Tanács hároméves kitekintésének első fejezete – ahogyan korábban is – a nemzetközi környezetet, a globális gazdaság növekedési kilátásait, a világkereskedelem helyzetét, volatilitását, az azon belüli átrendeződéseket vizsgálja, valamint Európa és az Európai Unió helyét, szerepét a világpolitikai-gazdasági átrendeződésben, továbbá az ehhez kapcsolódó, Magyarországot érintő új kihívásokat. A második fejezet ismerteti a magyar makrogazdasági folyamatok alakulását, azok erősségeit és gyengeségeit, valamint bemutatja a várható folyamatokat hároméves távlatban. A harmadik fejezet az államháztartási, költségvetési folyamatokat elemzi, benne a bevételek, kiadások és a hiány várható alakulásának áttekintésével. A negyedik fejezet felhívja a figyelmet a következő hároméves időszakban várható trendekre és folyamatokra, különös tekintettel az államadósságszabály teljesülését övező kockázatokra. Az elemzés utolsó, ötödik fejezete pedig ezen kockázatok közül irányítja rá a figyelmet három külön területre: a köz- és versenyszféra béreivel kapcsolatos folyamatokra, a nyugdíjkiadások alakulására, valamint az állami beruházások várható csökkenésének hatásaira.

A legfontosabb mutatók definícióját az elemzés Függeléke tartalmazza.

ÖSSZEFOGLALÓ

Újrainduló növekedés bizonytalan világgazdasági környezetben

A világgazdasági környezet továbbra is bizonytalan, elsősorban a geopolitikai feszültségek, valamint a kereskedelmi viták következtében. Noha az USA EU-val, majd Kínával kötött megállapodásának következtében sikerült elkerülni egy kockázatosabb forgatókönyvet, a világkereskedelem növekedését rövid távon visszafoghatják a vámokat emelő intézkedések. Az IMF előrejelzése szerint a világgazdaság növekedése a következő években 2-3 százalék között alakulhat. A változó globális gazdasági és geopolitikai környezetben az EU-nak is meg kell találnia a versenyképességi kihívásokra a választ, máskülönben tovább csökken relatív gazdasági ereje és geopolitikai súlya. Németország és az EU több más tagállama is kilátásba helyezte a védelmi kiadásai növelését. A tervezett intézkedések pozitív impulzust adhatnak az európai gazdaságnak a következő évektől kezdődően.

Hazánkban az elmúlt negyedévek mérsékelt gazdasági teljesítménye következtében 2025-ben összességében 0,4-0,6 százalék közelében alakulhat a GDP bővülése. A jövő évben a gazdasági növekedés 2,0-3,0 százalék közötti értékre gyorsulhat. A bruttó hazai termék szerkezetét tekintve a fogyasztás továbbra is a növekedés motorja marad, amelyhez a kormányzati intézkedések, például az adócsökkentések, a béremelések, a 14. havi nyugdíj lépcsőzetes bevezetése és a transzferek érdemben hozzájárulnak. 2026-ban trendforduló következhet be a beruházások alakulásában, amennyiben a javuló európai konjunktúra és a bizonytalanság oldódása következtében újra emelkednek a beruházások Magyarországon. A hazai kivitel a jövő évben 3,5-4,5 százalék, 2027-ben 5,0-7,0 százalék közelében bővílhet, amelyhez hozzájárul a nagy feldolgozóipari beruházások, mint a BMW és a BYD termelésbe állása. Ugyanakkor a belső kereslet bővülésével összhangban jövőre a behozatal emelkedése ellensúlyozza az export bővülését, így a nettó export csak 2027-től járulhat hozzá hazánk gazdasági növekedéséhez.

A hazai beruházási rátán belül alacsony arányúak az innovatív, termelékenységet ösztönző beruházások, amelyek arányát növelni szükséges a fenntartható növekedés eléréséhez. A tartós növekedés megalapozásához a termelékenység javulását kell a középpontba helyezni. Ez a lépés elengedhetetlen, mert a 2010-es évek növekedésének egyik legfontosabb alapját adó foglalkoztatás bővülés egyre inkább demográfiai korlátokba ütközik. A gazdasági teljesítmény mérséklődését követően 2024 második felétől a foglalkoztatottak száma csökkenésnek indult. A foglalkoztatás újbóli növekedésének feltétele a hazai konjunktúra tartós élénkülése. A munkaerőpiac feszességének enyhülésével a bérdinamika 2025-ben lassul, majd jövő évben 9 százalék felett alakulhat, melyet a bejelentett minimálbér megállapodás is támogat.

2025-ben az infláció éves átlagban a költségvetési törvényben feltételezett 4,5 százalék körül alakulhat. Az idei és a jövő év folyamán segíti az infláció mérséklődését a világpiaci élelmiszer árak egy részének csökkenése és a forintárfolyam idei év eleje óta bekövetkezett erősödésének fokozatos begyűrűzése, miközben a háztartások részéről várhatóan élénkülő kereslet növelheti a vállalatok árazási mozgásterét. Az év eleji átárazások, az árréskorlátozások kivezetésének ideje és az azt követő vállalati alkalmazkodás mértéke jelentősen meghatározza a jövő évi infláció alakulását. A fogyasztóiár-index 2027-ben várhatóan visszatér a 3 százalékos jegybanki cél közelébe és 2028-ban is akörül marad.

Szigorú költségvetési politika szükséges az államadósság csökkentése és a túlzottdeficit-eljárásból való kikerülés érdekében

A hazai költségvetési deficit 2024-ben továbbra is magasabb volt a koronavírus-járvány okozta válság előtti értékeknél, ugyanakkor az elsődleges hiány már egyensúlyközeli szintre mérséklődött a tavalyi évben. A hazai elsődleges egyenleg 4,8 százalékponttal javult 2021 és 2024 között, ami uniós összevetésben a hatodik legkedvezőbb érték. A magyar elsődleges deficit ugyanakkor a Kormány legújabb, idei és jövő évi hiányvárakozása alapján újra növekvő pályára áll, veszélyeztetve az államadósság csökkenését, annak ellenére is, hogy a régiós és az uniós átlag alatt alakulhat, és a régióban az egyik legkedvezőbb lehet 2025-ben. Ugyanez azonban nem mondható el a kormányzati szektor hiányáról, amely 2025-ben a GDP 5 százaléka közelében alakul, szemben azzal, hogy az Európai Bizottság őszi előrejelzése szerinti a régiós átlag a GDP 3,8 százaléka, az Európai Unió átlaga pedig 3,3 százalék lesz. Magyarország jelenleg túlzottdeficit-eljárás alatt áll. Ennek következményeként 2025 februárjában az EU Tanácsa Magyarország számára egy olyan – a Kormány és az EU Bizottság által egyeztetett középtávú költségvetési-strukturális terven (Terv) alapuló – korrekciós pályát ajánlott, amely az elsődleges nettó nemzeti kiadások visszafogott növelése mellett középtávon elvezet oda, hogy a magyar kormányzati szektor hiánya ne haladja meg a GDP 3 százalékát és államadósság-mutatója fenntartható módon csökkenjen. Azóta az EU Tanácsa a Magyar Kormány kérelmére lehetővé tette, hogy 2025 és 2028 között évente a védelmi kiadások 2021 óta bekövetkezett növekedése mértékével, de legfeljebb a GDP 1,5 százalékaival nagyobb mértékben növelje nettó kiadásait.

A 2026. évben a háztartások jövedelmét számos ez évben elfogadott intézkedés növeli. Ezek több lakástámogatási programot is tartalmaznak. 2026-ban tovább csökken a gyermekes családok adóterhelése, ami jelentősen növeli nettó jövedelmüket. Az anyák újabb csoportjai számára vált, illetve válik munkajövedelmük személyi jövedelemadótól mentessé. 2025. évben élelmiszerutalvány egészítette ki a nyugdíjasok jövedelmét. 2026-tól kezdődően lépcsőzetesen,

2030-ig kerül bevezetésre a 14. havi nyugdíj. A bevezetett intézkedések 2026-ban jelentős költségvetési kiadással járnak, és a fokozatosan bevezetett intézkedések költségvetési hatása a következő években tovább emelkedik. A Kormány kötelezettséget vállalt a védelmi kiadások arányának további emelésére. További kockázat, hogy amennyiben nem születik megállapodás az Európai Bizottsággal, akkor a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF) keretében eddig Magyarország számára kifizetett előlegekhez kapcsolódó statisztikai korrekciók növelhetik a költségvetési hiányt.

Az Európai Bizottság 2025. novemberi előrejelzése szerint, a védelmi kiadásokra vonatkozó mentesítési záradék alkalmazása mellett az idei (a Bizottság által a GDP 4,6 százalékára becsült hiány) és a jövő évi költségvetési törvényben rögzített hiánycél figyelembevételével a kormányzati szektor nettó kiadásai megfelelnek a korrekciós pályában előírt referenciaértékeknek. A 2025-re és 2026-ra vonatkozóan a kormányzat által várt 5,0 százalékos hiányhoz tartozó magasabb nettó kiadás azonban már kockázatot jelent a korrekciós pálya betartására nézve.

A jelen elemzés számításai is azt támasztják alá, hogy a Magyarország 2026. évi költségvetéséről szóló törvényben meghatározott bevételek, kiadások és egyensúlyi célok összhangban vannak az uniós követelményekkel. 5,0 százalékos hiány esetében azonban a korrekciós pályának való megfelelés esélyei érdemben romlanak a GDP arányos védelmi kiadások 2021-hez képesti 1,3 százalékpontos növekedése mellett is.

Tekintettel arra, hogy 2025-ben és 2026-ban a kormányzati szektor elsődleges egyenlege a Tervben rögzített céloknál csekélyebb mértékben javul, 2027-ben a tervezett célérték eléréséhez az elsődleges egyenleg 1,7 százalékpontos javulására lenne szükség a rugalmasság figyelembevételével. Ennek a jelentős javulásnak a szükséges mértéke azonban csökkenhet, egyfelől, ha 2027-ben a prognosztizáltnál nagyobb lesz a nominális GDP növekedés, másfelől, ha a prognózisnál jobb gazdasági teljesítmény következtében kisebb lesz a hiány nominális összege.

A kormányzati szektor 2025. és 2026. évekre megemelt hiánya együtt jár a nettó kiadások a Tervhez képesti nagyobb ütemű növekedésével, aminek következtében 2026-ban a nettó kiadások kumulált növekedése az 1,3 százalékos rugalmasság mellett a GDP 0,8 százalékával meghaladja a Tervben meghatározott maximális növekedési rátát, ami magasabb a 0,6 százalékos küszöbértéknél. A 2025. és 2026. évekre megemelt hiány következtében 2027-2028-ban, a két év összességében a Tervben foglaltaknál csak visszafogottabb kiadásnövekedésre lesz lehetőség, annak érdekében, hogy a kumulált eltérés a küszöbérték alatt maradjon az időszak végére (2028-ban).

2025-ben a nominális- és reálkeresetek növekedése nagyban hozzájárult a fogyasztás növekedéséhez is, ami a bérekhez kapcsolódó adó- és járulékbévételek, illetve a fogyasztáshoz

kapcsolódó adóbevételek kedvező alakulását eredményezte. Ezen bevételek 2025. évi bővülése meghaladhatja a GDP volumenének szerény mértékű növekedését. 2026-ban a várható gazdasági növekedés összetétele ismét olyan lesz, hogy a lakossági és a fogyasztáshoz kapcsolt adóbevételek nominálisan jobban nőnek majd, mint a nominális GDP. Ugyanakkor 2026 után a várakozások szerint a bruttó átlagkereset, és ezzel párhuzamosan a háztartások fogyasztási kiadásainak növekedési üteme is mérséklődik. Ezek hatására az adóbevételek bővülése várhatóan változatlan adószabályok mellett sem haladná meg a GDP növekedését. A már elfogadott adóintézkedések pedig csökkentik az adóbevételek összegét. Így a GDP arányos adóbevételek várhatóan nem nőnek a 2026-2028. közötti időszakban, tehát további adócsökkentésre, illetve különadók kivezetésére csak más kiadások csökkentése, vagy más bevételek növelése esetén lesz mozgástér.

A 2026. évi 73,5 százalékos államadósság-mutató elérése szempontjából kulcskérdést jelent, hogy a 2023-2025. években tapasztalt 1,0 százalék alatti gazdasági teljesítményhez képest 2026-ban hogyan lesz képes a magyar gazdaságban a 2,0-3,0 százalékos, majd 2027-2028. időszakban fenntartható módon 3,0 százalék körüli reál GDP növekedés megvalósulni. Az államadósság-mutató értéke 2026-ban a tervezettnél magasabb lehet, aminek következtében a 2027-2028. években az adósságmutató csökkentését a Tervhez képest magasabb szintről kell megkezdeni. A védelmi kiadásokra tekintettel engedélyezett rugalmasság kihasználása esetén a kiadások évről évre a Tervben meghatározottnál nagyobb mértékben nőnek majd, ami együtt jár a pénzforgalmi hiány és ezen keresztül az államadósság növekedésével.

Az államadósság-mutató 2026-2028. évek közötti csökkenése szempontjából kihívást jelent, hogy a Terv szerint az államadósság implicit kamatlába magasabb lesz, mint a GDP-deflátor, ezért az államadósság-mutató javulásához az elsődleges egyenleg jelentős javulására, illetve a reál GDP dinamikus növekedésére lenne szükség a 2027-2028. közötti időszakban. Ez utóbbi elmaradása esetén az államadósság-szabály csak akkor teljesíthető, ha Magyarország nem használja ki teljes mértékben a védelmi kiadások növekedéséből adódó rugalmasságot, hanem visszafogja nettó kiadásainak növekedését, és ezáltal kedvezőbb elsődleges egyenleget ér el.

A közsféra béreinek a tervezett – 2027-től mérséklődő ütemű – növekedése is jelentősen meghaladja a nettó kiadások korrekciós pálya szerinti maximális növekedési ütemét. Ez komoly kihívást jelent a korrekciós pálya megtartására nézve, mivel az ilyen mértékű béremelkedést más kiadások mintegy 315 milliárd forint összegű mérséklésével kellene átlagosan kompenzálni a 2026-2028. közötti időszak három évében.

A nyugdíjkiadások az inflációkövető emelés és a cserélődési hatás eredményeképpen szintén nagyobb ütemben nőnének évről évre 2026-2028. között, mint a Terv szerint a nettó

kiadások, figyelembevéve a rugalmasságot is. A nyugdíjkiadásokat az időszakban a 14. havi nyugdíj fokozatos bevezetése évről évre tovább növeli. Ez szintén kihívást jelent a költségvetési politika számára, mivel ezen többletkiadásokat csak más kiadások növekedési ütemének mérséklése révén tudja a kormányzat biztosítani a korrekciós pálya tartása mellett.

A nemzeti finanszírozású beruházási kiadások csökkentése vagy alacsony szinten tartása hozzájárulhat a kormányzati szektor hiányának csökkenéséhez, de ebből eredően a 2026-2028. közötti időszakban nem tud hozzájárulni a nemzetgazdasági beruházási ráta növekedéséhez. Az európai uniós forrásokhoz történő hozzáférés – amennyiben a tervidőszakban a blokkolt források feloldása megtörténik – jelentősen növelheti a nemzeti finanszírozású beruházásokkal kapcsolatos kiadások nagyságát a hazai társfinanszírozási kiadások növekedése következtében.

A mentesítési záradék biztosította rugalmasság kihasználása, valamint a 2025-ben is az eredeti tervektől elmaradó gazdasági növekedés, és az ezzel párhuzamosan az elmúlt négy év javuló tendenciáját megtörve újra növekvő pályára álló elsődleges hiány megnöveli az Alaptörvényben és a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvényben megfogalmazott, csökkenő államadósság-pályára vonatkozó célkitűzésektől való eltérés kockázatát.

1. A NEMZETKÖZI FELTÉTELEK ALAKULÁSA

A világgazdasági környezet továbbra is bizonytalan, elsősorban a geopolitikai feszültségek, valamint a kereskedelmi viták következtében. Az Amerikai Egyesült Államok és az Európai Unió, majd Kína közötti megállapodás hatására sikerült elkerülni a vámháborús forgatókönyvet, azonban a megemelt vámok a globális kereskedelem átrendeződéséhez vezethetnek. Az orosz-ukrán háború, valamint az Izrael és Palesztina közötti konfliktus lezárására tett erőfeszítések közelebb vihetnek a világkereskedelem és a nyersanyagpiacok stabilabb alakulásához.

Az elmúlt időszakban újabb lendületet vett a mesterséges intelligencia elterjedése. Az AI a gazdaság egyre több szegmensében jelenik meg, hozzájárulva a termelékenység és a versenyképesség növekedéséhez. Ugyanakkor az AI elterjedéséhez számos adatközpont építésére is szükség van, amelyek jelentős energiaigényt generálnak. A mesterséges intelligencia kutatások és befektetések terén Kína és az Egyesült Államok jár élen globálisan.

A világkereskedelem volumene a 2023-as 1,2 százalékos csökkenést követően 2024-ben 2,7 százalékkal bővült, amely enyhén elmarad a globális GDP növekedés ütemétől. 2025 első 8 hónapjának átlagában éves összevetésben 4,7 százalékkal emelkedett a globális árukereskedelem volumene, ugyanakkor becslések szerint a vámemelések negatív hatása csak fokozatosan gyűrűzik be, továbbá negatív kockázatot jelent a világkereskedelem alakulására az ellátási láncok biztonságos működése a folyamatban lévő fegyveres konfliktusok és a protekcionista intézkedések térnyerése következtében.

A 2025-ben 2,6 százalékos világgazdasági növekedési ütem az IMF előrejelzése szerint 2026-ban 2,6, 2027-ben 2,7 százalékon alakulhat. Az egyes régiók globális GDP-ből való részesedése terén folytatódhat az az évtizedek óta kirajzolódó trend, hogy az Európai Unió tagországainak részesedése mérséklődhet, míg Kína jelentősége tovább emelkedhet. 1980-ban az EU-27 jelenlegi tagországai a globális GDP 27,5 százalékát adták. Ezen érték az IMF adatai szerint 2010-ben 21,9 százalék körül alakult, míg 2024-re 17,5 százalékra csökkent. Ugyanakkor Kína az 1980-as 2,7 százalékról 16,9 százalékra növelte arányát a globális GDP-n belül, míg az Amerikai Egyesült Államok aránya 25,4 százalékról 26,4 százalékra nőtt ugyanezen időszak alatt. Mindemellett a következő években Kína is növekedési kihívásokkal szembesülhet a magánszektor magas eladósodása és a demográfiai folyamatok következtében, valamint mert technológiában felzárkózóból élenjáró lett, ami megnehezíti a további előrelépést. A globális folyamatok szempontjából meghatározó költségvetési trend az államadósságok elmúlt évekbeli jelentős növekedése, aminek következtében a fejlett világban történelmi csúcs közelébe emelkedtek az adósságmutatók. A megemelkedett államadósságok korlátozhatják a jövőben a fiskális politika gazdasági növekedést támogató expanzióját.

A globális infláció a 2024-es 5,8 százalékról 2025-ben 4,2 százalékra süllyedt. 2024 őszétől ugyanakkor sok országban megtorpant a defláció: az OECD tagországok mintegy kétharmadában 2025 szeptemberében is a jegybanki célok felett tartózkodtak az áremelkedési ütemek. A várakozások ezzel szemben további deflációs folyamatokat vetítenek előre: a Nemzetközi Valutaalap 2026-ra 3,7 százalékos, míg 2027-re 3,4 százalékos inflációt vár. Ugyanakkor felfelé mutató kockázatot jelentenek a geopolitikai és kereskedelmi konfliktusok. A monetáris kondíciók enyhítése érdekében a globálisan meghatározó jegybankok közül a Fed és az EKB 2024-ben kamatsökkentési ciklusba kezdett.

Az Amerikai Egyesült Államok gazdasága 2024-ben 2,8 százalékkal nőtt. 2025-ben ez 2,0 százalékra lassulhat a Nemzetközi Valutaalap előrejelzése szerint, míg 2026-ban és 2027-ben 2,1 százalékos lehet a növekedés. A 2024-es választásokat követően 2025. januárban felálló adminisztráció új irányt adott az Amerikai Egyesült Államok külpolitikájának, és tovább fokozódott a protekcionista gazdaságpolitika. Ezzel összhangban az Egyesült Államok kivitelének növekedése lassult az első és a második negyedévben. Ugyanakkor a mesterséges intelligenciához kapcsolódó beruházások 2025 első felében 1,1 százalékponttal járultak hozzá a növekedéshez a J.P. Morgan becslése szerint.

Kína 2025-ben 4,8 százalékos bővülést érhet el, amely elmarad a 2024-es 5,0 százalékos növekedéstől. A kínai GDP a várakozások szerint 2026-ban és 2027-ben egyaránt némileg enyhébb mértékben, 4,2 százalékkal bővülhet. Kína és az Egyesült Államok 2025. október 30-án szóban megállapodtak a két ország közötti legfontosabb kereskedelmi kérdésekről. Az Egyesült Államok a Kínára kivetett importvámokat a jelenlegi 57 százalékról 47 százalékra mérsékli, így a korábban beígért 100 százalékra történő emelés nem valósul meg. Emellett megegyezés született, hogy Kína nem fogja korlátozni a ritkaföldfémek exportját és továbbra is vásárolni fogja az amerikai szójababot. A kínai autógyártás térnyerését jelzi, hogy a kínai gyártók (elsősorban a BYD, a SAIC és a Chery) 2025. szeptemberben Európában 7,4 százalékát adták az összes járműértékesítésnek, megelőzve már a koreai gyártók eladásait. Az elektromos autók terén 15,4 százalékos, a hibrid modellek esetében pedig 11,3 százalékos részesedést értek el az eladásokon belül a kínai modellek. Iparági elemzések szerint a jövőben is folytatódhat a kínai gyártók jelentőségének emelkedése Európában, elsősorban az elektromos személygépjárművek terén.

Az Európai Unióban 2024-ben az éves átlagos GDP növekedés 1,1 százalék volt, míg 2025 első három negyedévében 1,7 százalékos növekedést regisztráltak. 2026-ban 1,4 százalékos növekedés várható az euróövezetben a Nemzetközi Valutaalap szerint és a Bloomberg elemzői várakozások mediánja alapján is. A magyar áruexport 75,5 százaléka az Európai Unióba irányul, míg az import 71,3 százalékát adja az EU. Magyarország legfontosabb kereskedelmi partnere Németország, az áruexport 24,9 százalékát, illetve az áruimport 22,6 százalékát adta 2024-

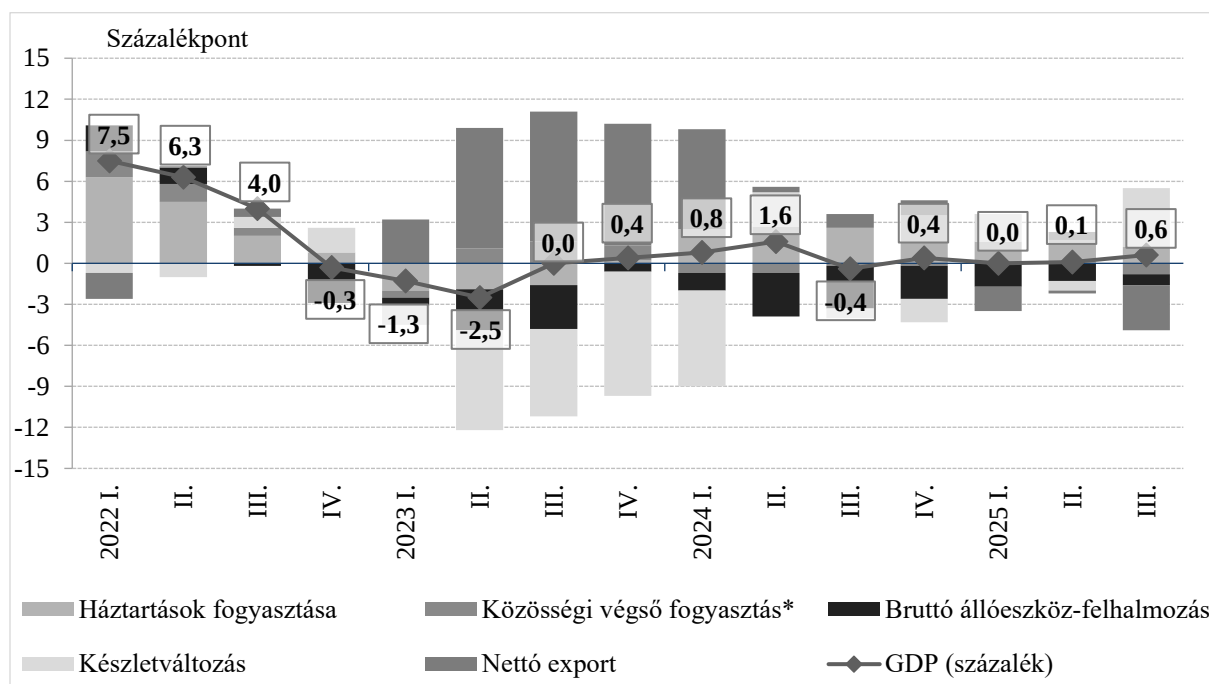
ben. Az Európai Unió, illetve a német gazdaság növekedési nehézségeinek érdemi hatása van a magyar növekedési kilátásokra is. Az USA és az EU vámmegegyezése mérsékelte a bizonytalanságot, ugyanakkor az elmúlt évekhez képesti tarifaemelkedés érzékenyen érinti a versenyképességi kihívásokkal küzdő európai ipart. Európa továbbra is elhivatott a zöld átállás mellett. 2023-ban az Európai Parlament a robbanómotoros gépjárművek 2035-től való tiltása mellett döntött, azonban a közelmúltban számos piaci szereplő szólalt fel az enyhébb szabályozás mellett. A változó globális gazdasági és geopolitikai helyzetben az EU-nak mihamarabb meg kell találnia versenyképességi kihívásaira a választ. Németország és az EU több más tagállama is kilátásba helyezte a védelmi kiadásaik növelését. A tervezett intézkedések pozitív impulzust adhatnak az európai gazdaságnak a következő évektől kezdődően, azonban kérdéses a kiadás-növekedés időbeli lefutása és a megvalósulása valódi mértéke. A Rearm Europe/Readiness 2030 keretében az Európai Unió 800 milliárd euró értékben növelné védelmi kiadásait. Emellett Németország jelentős fegyverkezési és infrastrukturális kormányzati programok indítása mellett döntött, felhagyva a korábbi szigorú fiskális politikával. A tervezett fiskális élénkítés hatására fordulat következhet be az elhúzódóan gyenge európai konjunktúrában.

2. MAKROGAZDASÁGI ELŐREJELZÉS

2.1 Jövőre újra növekvő pályára állhat a hazai gazdaság

A COVID-járvány, az energiaválság, a globális inflációs sokk és az orosz-ukrán háború következményei egyaránt komoly gazdasági kihívásokat okoztak hazánkban is az elmúlt években. Hazánk kis nyitott gazdaságként különösen kitett a globális és európai beszállítói láncokat érintő kihívásoknak. Az elmúlt években intenzívek voltak a geopolitikai konfrontációk. Az idén áprilisban megkezdődött globális vámháború újabb bizonytalanságot okozott a világkereskedelemben és exportáló országként hazánk számára is. A 2025. júliusban az Európai Unió és az Egyesült Államok között megkötött kereskedelmi megállapodás értelmében hazánkra is az általános, 15 százalékos vámszint vonatkozik, amely érdemben magasabb a vámháború előtti értékeknél. Ugyan egyes termékek (például egyes gyógyszeripari termékek és félvezetők) ez alól kivételt kaptak, azonban az általánosságban magasabb vámszint negatívan hat hazánk kivitelére.

2025 első három negyedében mérsékelt maradt a gazdaság teljesítménye hazánkban (1. ábra). Az első negyedév stagnálása és a második negyedév 0,1 százalékos növekedése után a harmadik negyedévben 0,6 százalékos emelkedést regisztráltak éves alapon. A gazdasági teljesítmény szerkezetében fellelhető kettősség továbbra is fennmaradt. Termelési oldalról az aszályos időjárás miatt visszaeső mezőgazdasági teljesítmény és a gyenge ipari termelés mérsékelte a GDP növekedését. Ugyanakkor a szolgáltatások hozzáadott értéke bővülni tudott az idei év első három negyedében. Felhasználási oldalról továbbra is a háztartások fogyasztása volt a növekedés fő támasza, ugyanakkor a bruttó állóeszköz-felhalmozás 9 negyedéve tartó visszaesése folytatódott a harmadik negyedévben is. A vállalati felmérések szerint a beruházások mérséklődése mögött a magas költségszintek és a gyenge kereslet áll elsősorban. A nettó export szintén mérsékelte a GDP növekedését. 2025 egészében 0,4-0,6 százalékos gazdasági növekedés várható, ami teljes egészében a fogyasztás emelkedésén alapszik, miközben a beruházások visszafogják a növekedést és a nettó export sem képes azt támogatni (1. ábra).

1. ábra: A GDP éves változásának felhasználás oldali felbontása

Megjegyzés: *A közösségi végső fogyasztás tartalmazza a transfereket is.

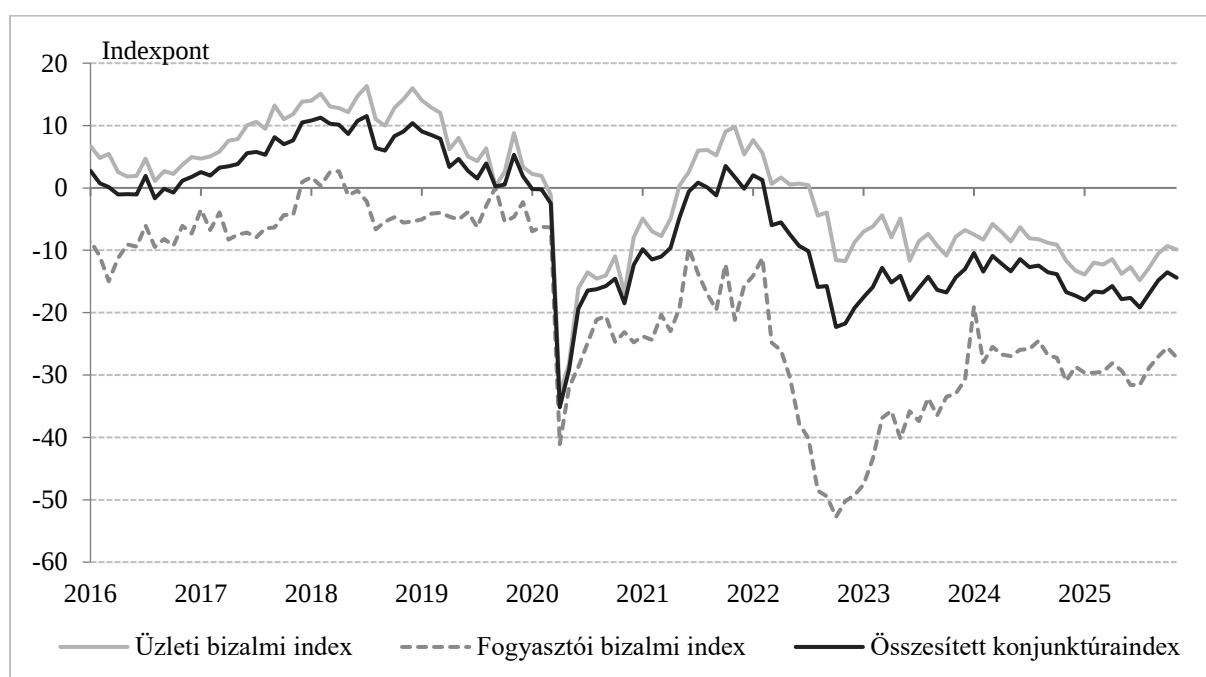
Forrás: KSH

A jövő évtől kiegyensúlyozottabb szerkezetben bővík a magyar gazdaság, 2026-ban már a belső és a külső tényezők is a konjunktúra élénkülése irányába mutatnak. A Költségvetési Tanács szerint 2,0-3,0 százalékos GDP-bővülés várható. A kedvező jövedelmi folyamatok által támogatott háztartási fogyasztás bővülését a bejelentett adókedvezmények és kormányzati intézkedések is élénkítik. A beruházások növekedésbe fordulhatnak 2026-tól kezdve, összhangban a javuló európai konjunktúrával és a bizonytalanság általános mérséklődésével. Kivitelünk élénkülését támogatja az elmúlt években bejelentett új ipari kapacitások termelőre fordulása is. 2027-ben 2,7-3,7 százalékos kiegyensúlyozott növekedés várható, míg 2028-ban hasonló szerkezetű, de enyhébb mértékű lehet a GDP bővülése.

A lakosság fogyasztási kiadásai tartósan bővülnek, összhangban a reálbérek emelkedésével. 2026 és 2027 között feltehetően továbbra is a fogyasztás lehet a növekedés legerősebb motorja. A fogyasztás bővülését a reálkeresetek emelkedése, a háztartási hitelállomány dinamikus bővülése és a fiskális ösztönzők mellett a korábbiakhoz képest alacsonyabb megtakarítási ráta is támogatja. Az adómentességek, a fegyverpénz és a 14. havi nyugdíj fokozatos bevezetése is kedvezően hat a fogyasztási folyamatokra a jövő évben. A háztartások fogyasztási kiadása 2027-ben ennek ellenére enyhén elmaradhat a költségvetési törvény alappályájától. A fogyasztás bővülése szempontjából kritikus tényező a fogyasztói bizalom javulása. 2022-től kezdődően az infláció meredek emelkedésével párhuzamosan a csökkenő reálbérek és a megélhetési

költségek növekedése, valamint a bizonytalan gazdasági környezet hatására a háztartások pénzügyi óvatossága nőtt, így visszafogták fogyasztásukat. A lassabban helyreálló, vagy tartósan alacsony bizalom óvatosságra készítette a fogyasztókat. Ez csökkentette a fogyasztási és a beruházási hajlandóságot, ezáltal lassítva a növekedést. Így elengedhetetlen a bizalom minél hamarabb történő visszaépítése. A lakossági konjunktúraérzékelésben meghatározó az árstabilitás és a munkaerőpiaci folyamatok kedvező iránya, valamint a pénzügyi környezet kiszámítható alakulása és a stabil árfolyam. Az elmúlt hónapokban a fogyasztói bizalom összességében növekvő trendje volt megfigyelhető, azonban továbbra is alacsony szinten tartózkodik a mutató historikus összevetésben (2. ábra).

2. ábra: A hazai konjunktúraindexek alakulása



Forrás: GKI

A 2010-es évek második felében a gazdasági növekedés jelentős részét kitermelő bruttó állóeszköz-felhalmozás az elmúlt két évben számottevő mértékben esett vissza. A beruházások az idei jelentős visszaesést követően 2026-tól újra bővílhetnek, ennek feltétele a javuló európai konjunktúra és az oldódó bizonytalanság. A vállalati üzleti kilátások javulásával összhangban 2026-ban enyhén, azaz a költségvetési törvényben várt 5,9 százalékos dinamikánál kisebb mértékben, majd 2027-ben a 4,3 százalékos költségvetési várakozással összhangban emelkedhetnek a fejlesztések. A beruházások növekedéséhez a vállalatok és a lakosság investíciói járulhatnak hozzá, miközben a költségvetési beruházások tovább mérséklődhetnek. A bizalom helyreállása a beruházások növekedésének szempontjából is kulcsfontosságú, mert alapvetően befolyásolja a gazdaság szereplőinek jövőbeli döntéseit. A kedvező kilátások és a magas bizalom

élénkebb keresletet eredményez a jelenben is, mely megalapozza a jövőre vonatkozó vállalati terveket és ösztönzi a vállalatokat termelésük bővítésére a beruházásokon keresztül.

A beruházási dinamika hatására a beruházási ráta a 2025-ös mérséklődés után 2026-ban és 2027-ben is enyhén növekedhet. Ugyanakkor a beruházások szerkezete is kiemelt jelentőségű. A hazai beruházási rátán belül alacsony arányúak az innovatív, termelékenységet ösztönző beruházások. E tekintetben Magyarország az EU-s rangsorban a 21. helyen található, a GDP 2,7 százalékát kitevő immateriális beruházásokkal 2024-ben.

A magyar kivitel jövőbeli alakulása szempontjából meghatározó jelentőségű, hogy az európai, és ezen belül kiemelten a német konjunktúra mikor tud lendületet venni. A német ipari rendelésállomány már hónapok óta növekedést mutat, ami ugyanakkor egyelőre nem látszik meg a német és a hazai ipari termelésben. Az európai és a hazai járműgyártásban szerkezetváltás zajlik. A korábban sikeres hagyományos meghajtású személyautók kereslete jellemzően csökken, míg az elmúlt időszakban az elektromos és hibrid hajtás térnyerése figyelhető meg. 2026-tól a bevezetésre kerülő új elektromos modellek a hazai ipari export élénkülését okozhatják. A BMW-gyár termelése már megindult, a BYD pedig a jövő évben futtathatja fel termelését. Az említett gyárak által sorozatgyártásra kerülő új modellek iránt élénk érdeklődés mutatkozik a felvevőpiacainkon. Az európai hadiipari és fiskális élénkítés hatására gyorsulhat az európai konjunktúra, amennyiben a terveknek megfelelően haladnak a programok. A Bloombergen elérhető elemzői várakozások mediánja szerint Németország az idei 0,3 százalékos növekedés után gyorsuló ütemben, 2026-ban 1,0, 2027-ben 1,5 százalékkal bővíülhet. Összességében a hazai export a 2024-es 0,9 százalékos és a 2025-ös várható 0,8-1,4 százalékos csökkenés után a jelentősebb feldolgozóipari beruházások elkészültével és a termelés megindulásával 2026-ban 3,5-4,5 százalék, 2027-ben 5-7 százalék közelében bővíülhet. A költségvetési törvény 2026-ra magasabb exportbővülést prognosztizál. Az exportpiaci részesedésünk 2025-ben még csökkenhet, ugyanakkor 2026-ban az élénkülő európai konjunktúra és a járműipari modellváltás hatására újra növekedhet.

Az import a tavalyi visszaesés után 2025-ben ismét bővíülhet, így a nettó export növekedési hozzájárulása negatívan alakulhat az idei évben. 2026-ban a gyorsuló export és a belső kereslet által hajtott import 4,0 – 5,0 százalékkal, míg 2027-ben 4,0 – 6,0 százalékkal nőhet. Előretekintve a belső kereslet stabil növekedése ellenére a folyó fizetési mérleg tartós többletet mutathat a 2010-es évekhez hasonlóan.

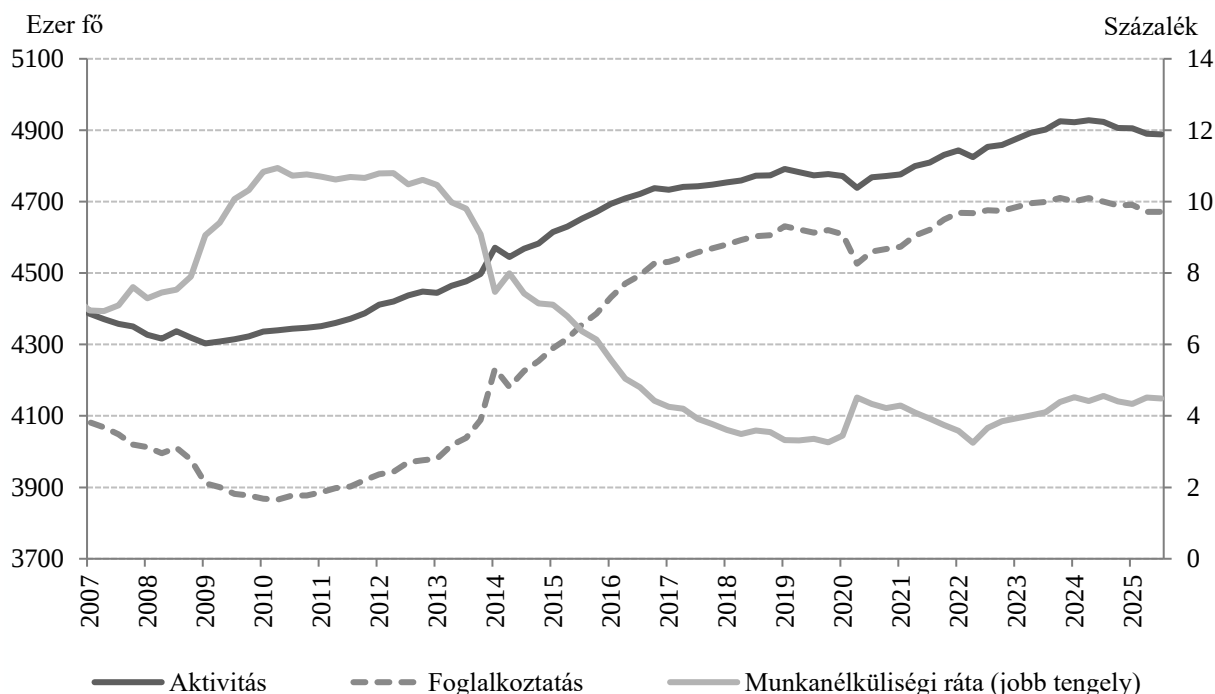
Rövidtávon a gazdasági teljesítmény a bizalom visszatérésétől és a külső környezet javulásától függ. Középtávon azonban a ciklikus tényezők mellett fontosabbá válnak a gazdaság strukturális mutatói, a termelékenység és a versenyképesség. Ezekről függ, hogy a magyar gazdaság képes-e ismét az EU átlagához történő gyors felzárkózási pályára állni. Annak érdekében,

hogy tartósan magas ütemű és egyúttal fenntartható legyen a GDP bővülése, elsősorban a termelékenység növekedésén kell alapulnia. Ezt segítené az energiahatékonyság javulása és a digitalizáció gyors ütemű bővítése. Ehhez kulcsfontosságú az elegendő számú, egészséges és képzett munkaerő, a vállalatok innovációs, digitalizációs és exportpiaci képességének erősítése, a finanszírozási források egyszerű és gyors hozzáférése, a mesterséges intelligencia elterjedése, valamint az energiahatékony és zöld gazdasági átmenet megteremtése.

2.2 A foglalkoztatás bővülésének a demográfiai korlátok szabnak határt

A 2010-es évek kezdete óta sikeres foglalkoztatásbővülés zajlott Magyarországon. Míg 2010-ben a 15-74 évesek aktivitási rátája az egyik legalacsonyabb volt hazánkban az Európai Unión belül, mára meghaladja az uniós átlagot, a munkanélküliek száma pedig harmadára csökkent. A foglalkoztatottság növelését az előző évtizedben támogatta a munkát terhelő adók csökkentése, az egykulcsos szja alacsony marginális adókulcsa és a munkapiaci reform. A foglalkoztatási ráta a 2010-es 50,6 százalékról 2025 harmadik negyedévére 65,3 százalékig emelkedett (3. ábra). A munkanélküliségi ráta nemzetközi összehasonlításban alacsony, 2025 augusztusában a nyolcadik legalacsonyabb volt az EU-s országok között.

3. ábra: Az aktívak és a foglalkoztatottak számának, valamint a munkanélküliségi ráta alakulása Magyarországon



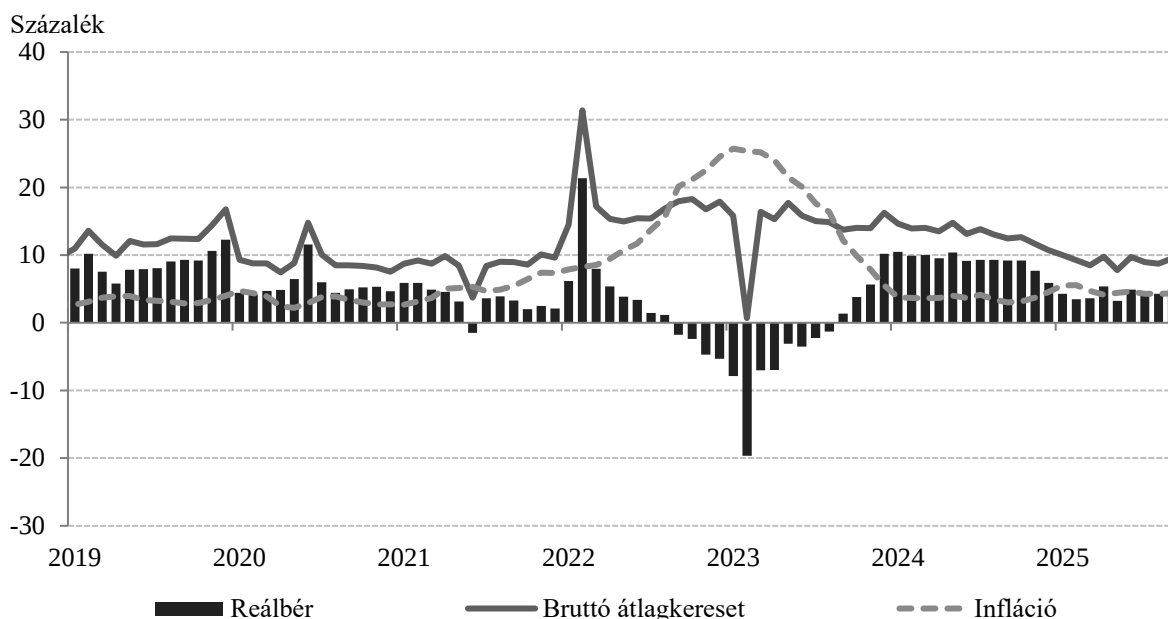
Megjegyzés: Szezonálisan igazított adatok

Forrás: KSH

A 2010-es évek második felében élénk bérdinamika jellemezte a hazai gazdasági szereplőket, amely fennmaradt a 2020-as évek elején is. Idén a bérek emelkedésének lassulása

figyelhető meg, összhangban a tartósan visszafogott konjunktúrával és a munkaerőpiaci feszes-ség enyhülésével. A magas nominális bérdinamika a legtöbb évben a reálbérek számottevő emelkedését vonta maga után, ami alól 2023 jelentett kivételt az infláció átmeneti megugrásának hatására. 2023 őszétől az infláció jelentős mérséklődésével párhuzamosan a reálbérek ismét emelkednek (4. ábra).

4. ábra: A nemzetgazdasági bérdinamika alakulása Magyarországon



Megjegyzés: Szezonálisan igazított adatok.

Forrás: KSH alapján MNB

A középtávú gazdasági előrejelzések során fontos tényező, hogy a 2010-es évek növekedésének egyik legfontosabb alapját adó foglalkoztatás-bővülés egyre inkább demográfiai korlátokba ütközik. Ezek a korlátok a csökkenő inaktív munkaerőtartalék következtében egyre effektívebbé válnak. Az előző évtizedhez hasonlóan a társadalom idősödése az előttünk álló években is folytatódik, a munkaképes korból kilépők száma meghaladja a munkaképes korba belépők létszámát. A népességfogyás üteme az évtized végéig megközelítőleg átlagosan 50 ezer fő lehet évente, ami meghaladja az előző mintegy másfél évtized átlagát. Ennek következtében 2030-ig közel 300 ezer fővel csökkenhet a hazai munkaképes korú (15-74 éves) népesség. A problémát tovább súlyosbítja, hogy a csökkenés leginkább a legmagasabb foglalkoztatási aránnyal rendelkező csoportban (25-54 éves) következik be.

A gazdasági teljesítmény mérséklődését követően először a ledolgozott munkaórák indultak csökkenésnek (intenzív oldali alkalmazkodás), majd 2024 második felétől a foglalkoztatottak száma is csökkent (extenzív oldali alkalmazkodás). A konjunktúra jövő évre várt trendfordulójának hatására a jövő év közepétől a versenyszféra foglalkoztatás bővülésére lehet számítani. A 2026. évi költségvetési törvény által feltételezett stagnálás a foglalkoztatásban akkor

érhető el, ha a konjunktúra dinamizálódása gyorsabban következik be. A munkanélküliségi ráta európai összehasonlításban alacsony szinten, 4 százalék körül alakulhat a következő években.

A demográfiai korlátok élesedésének hatását részben ellensúlyozhatja a foglalkoztatási ráta további emelkedése. Bár 2010 óta jelentősen bővült a foglalkoztatás és a foglalkoztatottak aránya már meghaladja az uniós átlagot, a fejlett észak- és nyugat-európai tagállamokhoz képest van további tér a felzárkózásra. Az Európai Unióban legmagasabb foglalkoztatási rátával rendelkező Hollandia 7,5 százalékponttal haladja meg a magyar rátát a 15-64 éves korosztályban. A munkanélküliek, mint potenciális tartalék bevonhatóságát nehezítik a strukturális munkanélküliség okozta kihívások. A munkaerő és a munkaerőtartalék földrajzi eloszlása egyenlőtlen: a főváros környékén közel tíz százalékponttal magasabb a foglalkoztatási ráta az észak-magyarországi régió mutatójánál, a munkanélküliségi ráta különbsége pedig a négy százalékpontot is megközelíti egyes régiók között. Az inaktív népesség további csoportjai bevonásának lehetősége véges, ezért célzott intézkedésekre, illetve a munkavégzés rugalmasabb formáinak (részmunkaidő, otthoni munkavégzés, rugalmas munkaidő stb.) elterjedésére van szükség, ugyanis ezek aránya uniós összehasonlításban hazánkban a legalacsonyabbak között van. A foglalkoztatási ráta jellemzően magasabb a képzettebb csoportok körében, így a magyar munkaerő képzettségi szerkezetében is rejlenek tartalékok, ugyanis a felsőfokú végzettségűek aránya a népességben belül elmarad az uniós átlagtól.

A következő évek bérdinamikájára hatással lesz a bejelentett minimálbér-megállapodás. 2025 januárjában 9 százalékkal emelkedett a minimálbér és 7 százalékkal a garantált bérminimum, míg 2026-ban 11 százalékkal emelkedik a minimálbér, és szintén 7 százalékkal a garantált bérminimum. 2027-re 14 százalékos minimálbér-emelés szerepel a megállapodásban. A bérnövekedés mértékét visszafogja, hogy a munkaerőpiaci feszesség 2022 közepe óta enyhül. 2025-ben a költségvetési törvény által várt 8,6 százalékos bérnövekedés a Költségvetési Tanács szerint megvalósulhat. Mindezek mellett a következő évben is erős maradhat a bérdinamika, amihez hozzájárul a fegyverpénz egyszeri hatása is. Ezt követően 2027-ben és 2028-ban mérsékeltabb lehet a bérek emelkedése.

A további bérfelzárkózásra van tér, a hazai bérhányad az ötödik legalacsonyabb az Európai Unióban: az EU-átlag eléréséhez közel 7 százalékpontos emelkedésre lenne szükség. Fontos azonban, hogy közép- és hosszú távon a bérek az annak fedezetéül szolgáló termelékenységgel összhangban, fenntartható módon emelkedjenek, miközben biztosítják a megfelelő megélhetést és a növekvő jólétet. A helyes arányok megtalálása kiemelkedő fontosságú. Az elmúlt évtizedben jelentős bérfelzárkózás valósult meg Magyarországon, azonban ennek folytatása csak a termelékenység bővülésével párhuzamosan mehet végbe fenntartható módon.

2.3 Az átmeneti intézkedések mellett az infláció tartós horgonyzására van szükség

A 2020-as évtized első éveiben visszatért a globális infláció, aminek során a világ legtöbb országát egymás után érték az áremelkedési hullámok, amit intenzív defláció követett a legtöbb országban. Hazánkban az infláció 2023. januári tetőzését követően kezdetét vette a gyors defláció időszaka és egy év alatt az áremelkedés üteme 4 százalék alá, a jegybanki toleranciasávba mérséklődött. Az infláció ilyen rövid idő alatt megvalósuló leszorítása gazdaságtörténeti sikernek tekinthető.

2024 őszétől ugyanakkor sok országban megtorpant a deflációs folyamat és a jegybanki célok felett ragadtak az áremelkedési ütemek. Magyarországon 2025 februárjára 5,6 százalékra emelkedett az infláció, az év további részében pedig a 3,8 – 4,7 százalék közötti sávban alakult. A hazai áremelkedési ütem év eleji gyorsulását a globális nyersanyagárak emelkedése, a forint előző évi gyengülésének begyűrűzése, valamint a geopolitikai feszültségek és a vámháborús félelmek éleződése okozta piaci bizonytalanság egyaránt elősegítette. Ezzel szemben átmeneti inflációmérséklő hatást fejtenek ki a kormányzati árrekorlátozások, valamint a kormány és az ágazati szereplők megállapodásaival életre hívott önkéntes ágazati árkorlátozó intézkedések, amelyek tavasztól fokozatosan léptek életbe. Előbbiek az élelmiszerek és a háztartási cikkek meghatározott körére terjednek ki, utóbbiak pedig a banki és telekommunikációs szolgáltatásokra, lakásbiztosításokra, valamint bizonyos gyógyszerekre vonatkoznak. Az intézkedések átmeneti hatásán kívül tartósabb deflációs hatással jár a hazai fizetőeszköz idei év eleje óta regisztrált erősödése.

A várakozások szerint 2025-ben az infláció éves átlagban a költségvetési törvényben foglalt 4,5 százalékos feltételezéssel összhangban alakulhat. Az idei és a jövő év folyamán segíti az infláció mérséklődését a nemzetközi élelmiszerár ciklus vége és a forintárfolyam hatása, miközben a háztartások részéről várhatóan élénkülő kereslet növelheti a vállalatok árazási mozgásterét. Az árrekorlátozások kivezetésének ideje és az azt követő vállalati alkalmazkodás mértéke jelentősen meghatározza a jövő évi infláció alakulását. A fogyasztóiár-index 2027-ben várhatóan visszatér a 3 százalékos jegybanki cél közelébe és 2028-ban is akörül marad.

1. keretes írás – A háztartások jövedelmét növelő költségvetési intézkedések

2025-ben számos új, a háztartások jövedelmét növelő intézkedés került bevezetésre, amelyek első lépései már 2025-től elindultak. A családi adó- és járulékkedvezmény 2025 júliusától 50 százalékkal emelkedett, a CSED-re és a GYED-re is személyi jövedelemadó mentesség került bevezetésre 2025 júliusától, továbbá a 3 gyermeket nevelő édesanyák a munkával megszerzett jövedelmeik vonatkozásában 2025. októbertől élethosszig tartóan személyi jövedelemadó mentessé váltak. A kormány 2025 őszén a nyugdíjasok, valamint a más nyugdíjszerű ellátásban részesülők számára egyszeri, 30 ezer forint értékű élelmiszer-utalványt biztosított. A területi közigazgatásban dolgozók bére 2025. szeptember 1-től 15 százalékkal emelkedett, majd

2026. január 1-től további 15 százalékkal fog növekedni. A kormány 2024-ben 2026. július 1-ig meghosszabbította a 2019 és 2021 között felvett babaváró kölcsönök esetében a gyermekvállalási határidőt.

Az idei évben bejelentett intézkedések több lakástámogatási programot is tartalmaznak. 2025. szeptember 1-től bevezetésre került az Otthon Start Program, amelynek keretében fix 3 százalékos kamat mellett személyenként maximum 50 millió forintos hitel vehető fel. 2026. január 1-től továbbá évi nettó 1 millió forint összegben otthonátmozgatásra lesznek jogosultak a közszolgálati dolgozók, ami önerőként, illetve törlesztőrészletként is felhasználható. A Vidéki Otthonfelújítási Program a gyermekes családok, valamint a nyugdíjasok számára 2025. január 1-től 3 millió forint összegben vissza nem térítendő otthonfelújítási támogatást biztosít. A lakástámogatási intézkedések mellett 2025. január 1-től a fiatal munkavállalók számára biztosított a kedvezményes, kamatmentes munkáshitel-felvétel lehetősége, amely szabadon felhasználható és 10 éves futamidő alatt törleszhető.

2026-ban emelkedik a családok jövedelmét növelő intézkedések összege, és több támogatás is kiterjesztésre kerül. A jövő évben folytatódik több idén bevezetett intézkedés, ami mellett már a teljes év során személyijövedelemadó-mentessé válnak a 3 gyermekes anyák, valamint a CSÉD és a GYED ellátások. A gyermekek után járó családi adó- és járulékkedvezmény a 2025. júliusi első lépcsőt követően kétszeresére emelkedik 2026 januárjában. A 2 gyermekes anyák pedig 2026-tól 4 év alatt, életkor szerint felmenő rendszerben, míg az 1 gyermeket nevelő 30 év alatti édesanyák 2026-tól válnak személyijövedelemadó-mentessé. A kormány 15 százalékos béremelést hajt végre a szociális és kulturális ágazatban 2026 januárjában. Szintén 2026-ban valósul meg a rendvédelmi dolgozóknak járó hathavi fegyverpénz kifizetése.

Az intézkedések következtében csökken a gyermekes családok adóterhelése, ami jelentősen növeli nettó jövedelmüket. A gyermekek után járó transzfereket (pl. családi pótlék) is tartalmazó családi adóék a kétgyermekes háztartások esetében az átlagbér 2024-hez képest 8,1 százalékponttal 28,8 százalékra csökkenhet 2026-ban, amely az egyik legalacsonyabb érték lehet az uniós országok között. Az átlagos adóék mértéke az alacsonyabb jövedelmi szinteken nagyobb mértékben csökkenhet, mint az átlagbér környékén és felett (1. táblázat). Az adóéket az alacsonyabb jövedelműek körében elsősorban a családi kedvezmény kétszeresre emelése, míg a magasabb jövedelemmel rendelkezők között a nők adómentessége csökkenti nagyobb mértékben.

1. táblázat: Az adóék 2024-2026 közötti csökkenése különböző bérszintek mellett, két és három gyermeket nevelő, kétkeresős család esetén

Két kereső jövedelme az átlagbér százalékában		2 gyermek			3 gyermek		
		2024	2026	Változás	2024	2026	Változás
50	50	32,6	23,1	-9,5	22,2	8,2	-14,1
67	67	34,8	26,0	-8,8	27,0	14,8	-12,2
100	67	36,0	29,0	-7,0	29,8	20,0	-9,8
100	100	36,9	28,8	-8,1	31,7	21,3	-10,4
150	150	38,3	30,7	-7,6	34,8	25,7	-9,1

Megjegyzés: A kétgyermekes anyák esetén a 2026-ban bevezetendő adómentességgel számol a táblázat.

Forrás: MNB számítás

A nyugdíjasok számára juttatott élelmiszerutalvány 2025. évi kifizetését követően, 2026-tól kezdődően lépcsőzetesen kerül bevezetésre a 14. havi nyugdíj. 2026-ban a 14. havi nyugdíj egyheti összege kerül kifizetésre a nyugdíjasok és nyugdíjszerű ellátásban részesülők számára. Az intézkedés költségvetési hatása 2026-ban mintegy 150 milliárd forint, azaz a GDP 0,15 százaléka lehet, majd akár a GDP 0,6 százalékát is megközelítheti a teljes egyhavi összeg kifizetése.

A bevezetett intézkedések jelentős költségvetési hiánynövelő hatással járnak és több intézkedés költségvetési hatása tovább emelkedhet a következő években (2. táblázat). Becsléseink szerint a bevezetett intézkedések statikus, bruttó költségvetési hatása 2025-ben a GDP 0,4 százaléka, 2026-ban pedig már a GDP 2,2 százaléka lehet. A döntések 2027-ben és 2028-ban közel 2 százaléknak megfelelő GDP arányos többletforrást hagyhatnak a családoknál és a nyugdíjasoknál. A teljes költségvetési hatás a 2 gyermekes anyák kedvezményének fokozatos bővítése, valamint a 14. havi nyugdíj teljes bevezetése mellett az évtized végére jelentkezhet, és 2029-re közel 1 millió édesanyát és mintegy 2,4 millió nyugdíjast támogathat. A költségvetési hatásokat mérsékelheti, hogy az intézkedések többletjövedelmet jelentenek a családoknak, amely a fogyasztás növekedésén keresztül magasabb adóbevételeket eredményez.

2. táblázat: Az intézkedések statikus bruttó költségvetési hatása

Intézkedés	Adott évi költségvetési hatás (GDP százaléka)	
	2025	2026
A családi kedvezmény 2025-2026. évi bővítése	-0,1	-0,3
Háromgyermekes anyák adómentessége	-0,1	-0,2
Kétgyermekes anyák adómentessége		-0,1
CSED és GYED adómentessége	-0,01	-0,02
30 év alatti anyák adómentességének bővítése		-0,03
Babaváró hitelek meghosszabbításának hatása	-0,04	-0,02
Munkáshitel	-0,01	-0,02
Vidéki otthonfelújítási támogatás	-0,1	-0,2
Közzszolgálati dolgozók otthon támogatása		-0,2
Otthon Start Program	0,00	-0,1
Fegyverpénz		-0,5
Területi közigazgatás kormánytisztviselői béremelése	-0,01	-0,1
Kulturális és szociális dolgozók béremelése		-0,1
Nyugdíjas utalvány	-0,1	
14. havi nyugdíj		-0,2
Összesen	-0,4	-2,2

Forrás: KSH, NAV, MNB-számítás

3. táblázat: A hazai makrogazdasági mutatók várható alakulása (éves változás)

	2025		2026		2027		2028	
	Költségvetési Tanács	Költségvetési törvény	Költségvetési Tanács	Költségvetési törvény	Költségvetési Tanács	Költségvetési törvény	Költségvetési Tanács	Költségvetési törvény
Infláció (éves átlag)								
Infláció	4,3 – 4,5	4,5	3,0 – 4,0	3,6	2,5 – 3,5	3,0	2,5 – 3,5	3,0
Gazdasági növekedés								
Háztartások fogyasztási kiadása	3,4 – 4,0	4,1	4,5 – 5,5	5,2	2,8 – 3,8	4,2	2,5 – 3,5	4,2
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	(-5,7) – (-5,2)	2,3	0,8 – 1,8	5,9	3,3 – 4,8	4,3	3,2 – 4,7	4,4
Export	(-1,4) – (-0,8)	3,0	3,5 – 4,5	6,4	5,0 – 7,0	6,6	3,0 – 5,0	6,3
Import	1,8 – 2,4	3,6	4,0 – 5,0	6,8	4,0 – 6,0	6,1	3,0 – 5,0	5,6
GDP	0,4 – 0,6	2,5	2,0 – 3,0	4,1	2,7 – 3,7	3,9	2,5 – 3,5	4,1
Külső egyensúly (GDP százalékában)								
Folyó fizetési mérleg egyenlege	1,4 – 2,0	1,4	1,0 – 2,0	1,2	1,0 – 2,0	1,4	1,0 – 2,0	1,7
Munkaerőpiac								
Nemzetgazdasági bruttó átlagkereset	8,4 – 9,0	8,6	10,0 – 11,0	10,5	7,0 – 8,5	8,3	6,5 – 8,5	8,1
Nemzetgazdasági foglalkoztatottság	(-1,0) – (-0,5)	0,1	(-1,0) – 0,0	0,2	(-0,5) – 0,5	0,1	(-0,5) – 0,5	0,1

Forrás: Költségvetési Tanács, 2025. évi LXIX. törvény Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről

3. A KORMÁNYZATI SZEKTOR EGYENLEGÉRE VONATKOZÓ CÉLKITŰZÉSEK ÉS A KIADÁSOKKAL KAPCSOLATOS KOCKÁZATOK

A 2026-2028. évekre történő költségvetési kitekintés célja annak feltárása, hogy az államadósság-mutató csökkentésének az Alaptörvényben és a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvényben (a továbbiakban: Gst.) meghatározott követelményét milyen kockázatok övezik.

Az elemzés 2. fejezete bemutatta az államadósság-mutató nevezőjére, azaz a GDP alakulására ható tényezőket. A 3-5. fejezetek elsősorban a kormányzati szektor egyenlegére és ezzel összefüggésben az államadósság alakulására vonatkozó kockázatokat azonosítják, és a számításokhoz az előző fejezet végén ismertetett makrogazdasági prognózis középértékeit használják fel.

Az államadósság változását leginkább a kormányzati szektor egyenlegének nagysága befolyásolja. A Gst. államadósságcsökkentést előíró szabályai is elsősorban erre vonatkoznak. 3/A.§ (1) bekezdés: „A központi költségvetésről szóló törvényben a kormányzati szektor egyenlegéről az Alaptörvénnyel és az Európai Unió jogával összhangban kell dönteni.” A Gst. 4.§ (2a) bekezdése pedig azt mondja ki, hogy az államadósság-mutató „értéket oly módon kell meghatározni – amennyiben az Alaptörvénnyel és az Európai Unió jogával összhangban annak csökkentése szükséges –, hogy a viszonyítási évhez viszonyítottan csökkenjen”.

Az elemzés azt feltételezi, hogy az államadósság-mutató csökkentésének a magyar Alaptörvényben előírt kötelezettsége a 2026-2028. közötti időszakban fennáll. Ennél lényegesen összetettebbek az Európai Unió által előírt követelmények a kormányzati szektor egyenlegére és az államadósság-mutató csökkentésére vonatkozóan. Ezért az elemzés több szempont szerint is értékeli azok teljesítésének kockázatait. Az elemzés a bevezetőben ismertetett Tervet tekinti kiindulópontnak, amelyet a Kormány annak figyelembevételével készített el, hogy annak végrehajtása az államadósság-mutató folyamatos csökkenését eredményezze.

A Tervben a 2026-2028 időszakra kitűzött célok elérését befolyásoló tényezők két nagy csoportba sorolhatók. Az első csoportba azok a már végbement folyamatok tartoznak, amelyek következtében a nettó kiadások 2024-ben eltértek (kedvező irányban), illetve 2025-ben és 2026-ban várhatóan eltérnek a korrekciós pályától. A kedvezőtlen irányú 2025. és 2026. évi eltérések miatt még nagyobb kihívást jelent a 2027-re és 2028-ra kitűzött célok teljesítése, mivel a nettó kiadások kumulált növekedésére megállapított maximális ráta azt jelenti, hogy ha a megelőző

években a nettó kiadások növekedése meghaladja az éves maximális rátát, akkor a következő években arányosan kisebb kiadásnövekedésre lesz lehetőség.

A második csoportba a jövőbeni kockázatok sorolhatók. Ezek közül az elemzés az 5. fejezetben a költségvetés nagyszegű kiadástípusainak (bérek, nyugdíjak, beruházási kiadások) 2026-2028. közötti várható alakulását veszi górcső alá, és azt számszerűsíti, hogy a kiadástípusok várható növekedési üteme összhangban van-e a nettó kiadások növekedésére számított rátákkal. Ha a növekedési ütemük magasabb, akkor ez komoly kockázatot jelent a nettó kiadások összességére megállapított maximális növekedési ráták betarthatósága szempontjából.

Az elemzés – a már eldöntött adómódosítások figyelembevételével – technikai kivetítést tartalmaz az adó-és járulékbevételek 2026-2028. közötti alakulására is, mivel a nettó kiadások növekményénél a diszkrecionális bevételnövelő, illetve csökkentő intézkedéseket (ellenkező előjellel) a nettó kiadások növekményénél figyelembe kell venni.

Az első csoportba sorolt veszélyeztető tényezők számszerűsítése érdekében áttekintésre került a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) által 2025 áprilisában a Terv teljesítéséről készített Előrehaladási Jelentés (a továbbiakban: Előrehaladási Jelentés), a Bizottság által 2025. novemberben Magyarországra vonatkozóan publikált 2023-2026. időszaki nettó kiadások éves és kumulált eltérésének várható alakulását bemutató tábla (a továbbiakban: Bizottság előrejelzése), valamint az elemzésben a 2023-2024. évek és a 2025. év értékeléséhez felhasználásra kerültek a 2025. december 12-ig rendelkezésre álló (előzetes) tényadatok. A 2025-2028. időszakra vonatkozó számításokhoz a 2. fejezet végén bemutatott makrogazdasági prognózis középértékei (a továbbiakban: KT előrejelzés) kerültek figyelembevételre.

A Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló törvény (a továbbiakban: Kvtv.) elfogadásakor még nem volt ismert, hogy az EU Tanácsa jóváhagyja-e Magyarország kérését a Stabilitási és Növekedési Paktum nemzeti mentesítési záradékának aktiválására. Ezért a KT annak feltételezésével támogatta a törvényjavaslat elfogadását, hogy a törvény hatálybalépéséig a Kormány alátámasztja, hogy a törvényben foglaltak megfelelnek az uniós követelményeknek. Ezt elfogadva a Kvtv. 77. §-a kötelezi a Kormányt arra, hogy az európai uniós szabályok véglegesődése után, de legkésőbb 2025. december 31-ig vizsgálja felül, hogy a Kvtv. szerinti kiadások, bevételek és egyenleg megfelelnek-e az európai uniós követelményrendszernek, így különösen a Magyarország számára megállapított nettó kiadási pályának. Amennyiben a Kormány vizsgálata meg nem felelőséget mutat, akkor a Kormány tegye meg a szükséges intézkedéseket a megfelelés biztosítása érdekében. A felülvizsgálat eredményéről a KT még nem kapott információt, de – határozatával összhangban – a felülvizsgálatot elvégezte,

amelynek eredményét a jelen dokumentum tartalmazza. Ugyanakkor 2025. novemberben az államháztartásért felelős miniszter bejelentette, hogy a 2025. és a 2026. évi költségvetési törvényekben meghatározott hiánycélok helyett a Kormány a GDP 5 százalékának megfelelő hiányt vár mindkét évre, és arra számít, hogy az államadósság-mutató értéke mindkét év végén a 2024. évvel megegyező, azaz 73,5 százalék lesz. Ezt a bejelentést az elemzés készítésekor a Költségvetési Tanács figyelembe vette, és a Tervben meghatározottak mellett készített egy aktualizált adatokra épített változatot is, amely a 2023. év és 2024. év (előzetes) tényadataira, a novemberi bejelentés megemelt hiány és adósság-mutató számaira, valamint a Bizottság előrejelzésében szereplő 2026. évre vonatkozó 1,3 százalékos rugalmasságra épül. A kormányzati szektor 2027. évi és 2028. évi hiányának vonatkozásában a Tervben szereplő adatok korrigálásra kerültek a 2027-2028. időszakra feltételezett GDP 1,3 százalékát jelentő rugalmassággal. Nehézséget jelentett, hogy a magasabb 2025. és 2026. évi hiányra vonatkozó kormányzati kommunikáció nem tért ki arra, hogy a Kvtv.-ben meghatározottnál nagyobb várt hiánynak mi a belső összetétele. Hasonlóképpen a kormányzati szektor egyenlege 2027. és 2028. évi növekményének belső szerkezete sem ismert. Ezekre vonatkozóan részben a már bejelentett kormányzati intézkedések 2026-28. évi hatásai kerültek számszerűsítésre, illetve az összetétel változatlanságát feltételező kivetítés készült az adóbevételek dinamikájára.

A második csoportba tartozó kockázatok számszerűsítésekor részben a Terv adataiból, részben a Kvtv. javaslat makroprognózisából indul ki az elemzés. A béremelések kormányzati prognózisa alapján számszerűsítésre került a költségvetési szféra bérjellegű kiadásainak növekedési üteme. Az infláció kormányzati prognózisa alapján kivetítésre került a nyugdíjkiadások alakulása, figyelemmel a cserélődési hatásra is. A beruházási kiadások növekedési ütemének számszerűsítéséhez a Terv és az Előrehaladási Jelentés adatai adtak támpontot.

A hároméves kitekintés alapját képező Terv költségvetési adatai, előrejelzései a kormányzati szektor egészére vonatkoznak és ESA módszertan szerint készültek, ezért a kitekintés is ezt vette alapul.

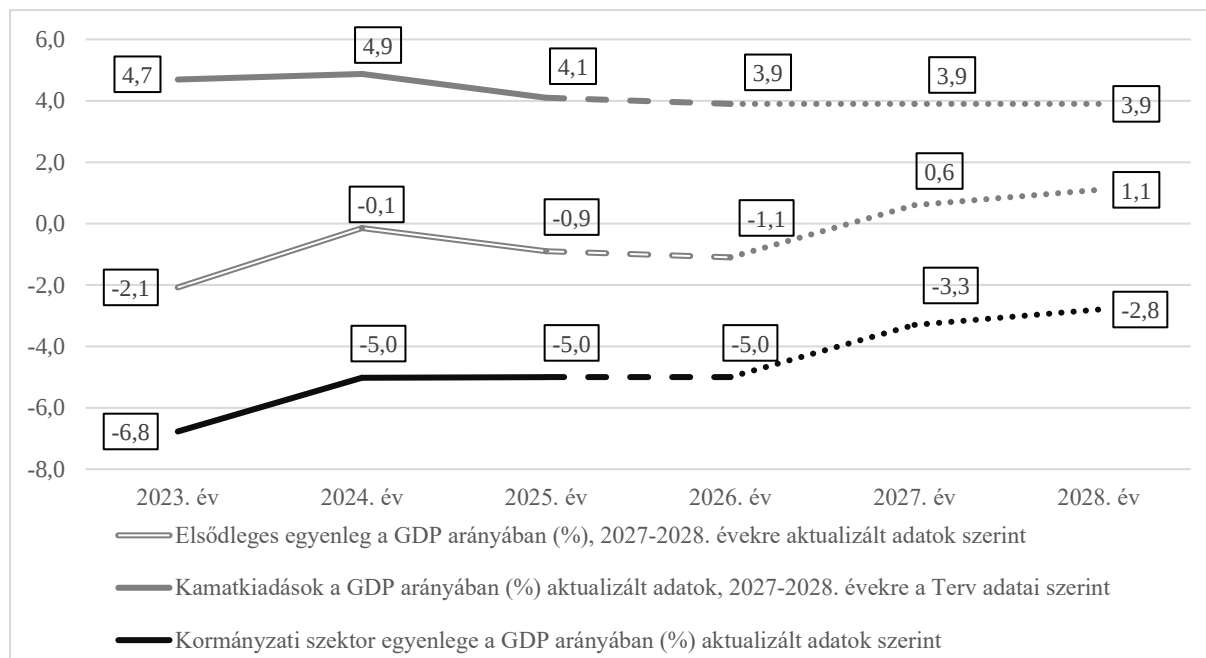
3.1 A kormányzati szektor elsődleges egyenlegének alakulása (2023-2028)

A kormányzati szektor egyenlegének⁶, az elsődleges egyenlegnek, valamint a kamatkiadásoknak a GDP-hez mért előzetes tényadatait (2023-2024), valamint aktualizált,

⁶ Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerének, valamint a kormányzati szektorba tartozó egyéb szervezetek összevont, konszolidált egyenlege.

kormányzat által prognosztizált adatait (2025-2026.) és a 2027-2028-ra vonatkozó prognóziseket és kivetítéseket az 5. ábra mutatja be.

5. ábra: A kormányzati szektor egyenlege, az elsődleges egyenleg és a kamatkiadások alakulása 2023-2028. között a GDP arányában (százalék)



Forrás: EDP-jelentés (2025), NGM (2025), Bizottság (2025b), Terv (2025) alapján ÁSZ számítás és szerkesztés. Megjegyzés: Kamatkiadások 2025-2026: MNB adatai alapján

A kormányzati szektor egyenlege 2023-ról 2024-re javult. A Terv a 2025-2026. időszakra további javulást – 3,6 és 2,5 százalékos GDP arányos hiányt – irányzott elő. Ezzel szemben a 2025. évi várható és a 2026. évi aktualizált tervezett adatok szerint a hiány ezekben az években GDP arányosan a 2024. évi szinten marad.⁷ A Terv 2027-re 2,0 százalékos, 2028-ra 1,5 százalékos hiányt irányzott elő, azonban a hiány mértéke 1,3 százalékos GDP arányos rugalmasságot feltételezve 2027-ben 3,3, 2028-ban 2,8 százalék körül alakulhat. Abban az esetben, ha a hiány 2026-ban a kormányzat új prognózisának megfelelően a GDP 5,0 százaléka lesz, akkor a 2027. évi 3,3 százalékos hiány eléréséhez a GDP arányos hiánynak 1,7 százalékponttal kell csökkennie. Számszerűsítettük, hogy a kamatkiadások nélküli, azaz az elsődleges egyenleg milyen mértékű javulása szükséges ehhez.

Az államadósság hosszútávú- és a rövidtávú kamatlábainak tény-, valamint a Tervben előrejelzett értékeit a 4. táblázat foglalja össze.

⁷ A 2026. évi Kvtv. 2025. évre 4,1 százalékos, 2026. évre 3,7 százalékos GDP arányos hiánnyal számolt, amiből trendszerű javulással következett volna 2027. évre a 2,9 százalékos, illetve 2028. évre a 2,2 százalékos hiány.

4. táblázat: Az államadósság rövid - és a hosszútávú kamatlábának alakulása 2023-2028. között százaléokban⁸

Év	Hosszú távú kamatláb (százalék) (éves átlag)	Rövid távú kamatláb (százalék) (éves átlag)
2023. év	7,5	16,0
2024. év	6,5	6,1
2025. év	6,9	6,0
2026. év várható	6,8	5,7
2027. év várható	6,8	5,8
2028. év várható	6,9	5,9

Forrás: 2023-2025. évek: ÁKK Zrt. (2025), 2026-2028. évek: Terv alapján ÁSZ számítás (az átlagos értékek esetében) és szerkesztés. Megjegyzés: a 2025. évi értékek 2025.01.01- 2025.11.03. közötti időszakokra vonatkoznak.

2023-ban az éves átlagos rövid távú kamatláb (3 hónapos DKJ hozam) 16 százalék, míg az éves átlagos hosszú távú kamatláb (10 éves állampapír hozam) 7,5 százalék volt, a magas infláció és a monetáris szigorítás következtében. 2024-2025-ben mindkét kamatláb átlaga alacsonyabban alakult, és 2028. év végéig a kamatpálya jelentősen nem változik a tervek szerint. Ugyanakkor a megemelt államadósság-mutató érték alapján a nominális adósság is nő a tervezetthez képest, ami növeli a kamatkiadásokat. Ezért a GDP arányos kamatkiadások tekintetében 2025-2026. évekre az MNB jelen elemzés 2. számú keretes írásában szereplő előrejelzését, míg a 2027-2028. évekre a Tervben vázolt pálya került alapul vételre, és az elsődleges egyenleg kalkulációja is annak figyelembevételével készült (lásd az ábrában).

A kormányzati szektor GDP arányos hiányának 2025-re és 2026-ra módosított 5,0 százalékos értékéből és a GDP arányos kamatkiadások értékének közel változatlanságából (0,2 százalékpontos csökkenés) az következik, hogy a kormányzati szektor egyenlegének a Kvtv.-ben meghatározott célértékéhez viszonyított romlása az elsődleges egyenleg csökkenésének lesz a következménye.

A Kvtv. javaslat indoklásában közölt számítások szerint 2025-ben és 2026-ban a kormányzati szektor elsődleges egyenlege már nulla közeli lett volna (-0,2, illetve 0,0 százalék a GDP arányában), ezzel szemben 2025-ben 0,9 százalékos, 2026-ban pedig 1,1 százalékos hiány várható.

Mindez azt jelenti, hogy 2027-ben (az előző évhez képest) a kormányzati szektor

⁸ Terv, Adjustment scenario alapján (Short-term interest rates – 3 havi DKJ hozam / Long-term interest rates of the debts – 10 éves állampapír hozam)

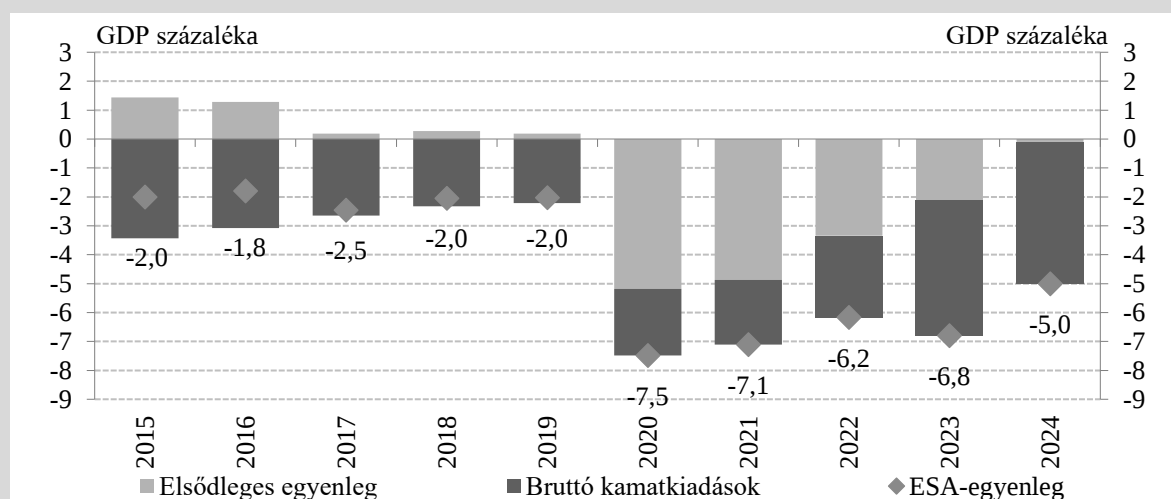
elsődleges egyenlegének a GDP 1,7 százalékponttal kellene javulnia ahhoz, hogy a 0,6 százalékos elsődleges egyenleg 2027-re elérhető legyen. Az 1,7 százalékpontos GDP arányos javulás kihívást jelent, de nem elérhetetlen. A GDP arányos elsődleges egyenleg 2023. és 2024. között 2,0 százalékponttal javult, miközben a GDP reálértékben alig emelkedett. 2027-ben a GDP prognosztizálthoz képest dinamikusabb növekedése hozzájárulhat a mutató javulásához.

Következtetés: Tekintettel arra, hogy 2025-ben és 2026-ban a kormányzati szektor elsődleges egyenlege a Tervben rögzített céloknál csekélyebb mértékben javul, 2027-ben a tervezett célérték eléréséhez az elsődleges egyenleg 1,7 százalékpontos javulására lenne szükség a rugalmasság figyelembevétele mellett is. Ennek a jelentős javulásnak a szükséges mértéke azonban csökkenhet, egyfelől, ha 2027-ben a prognosztizátnál nagyobb lesz a nominális GDP növekedés, másfelől, ha a prognózisnál jobb gazdasági teljesítmény következtében kisebb lesz a hiány nominális összege.

2. keretes írás: A költségvetési és az elsődleges egyenleg alakulása régiós és uniós összevetésben

A hazai költségvetési deficit 2024-ben továbbra is magasabb volt a koronavírus-járvány okozta válság előtti értékeknél, ugyanakkor az elsődleges hiány már egyensúlyközeli szintre mérséklődött (6. ábra). A költségvetés ESA-hiánya a 2020-as 7,5 százalékot követően csak fokozatosan csökkent, és 2024-ben érte el az 5 százalékot. A magas deficithez 2024-ben elsősorban az állami kamatkiadások járultak hozzá, miközben az elsődleges egyenleg a koronavírus-járvány óta tartó folyamatos javulást követően 2024-re megközelítette az egyensúlyi szintet.

6. ábra: A költségvetési egyenleg alakulása Magyarországon

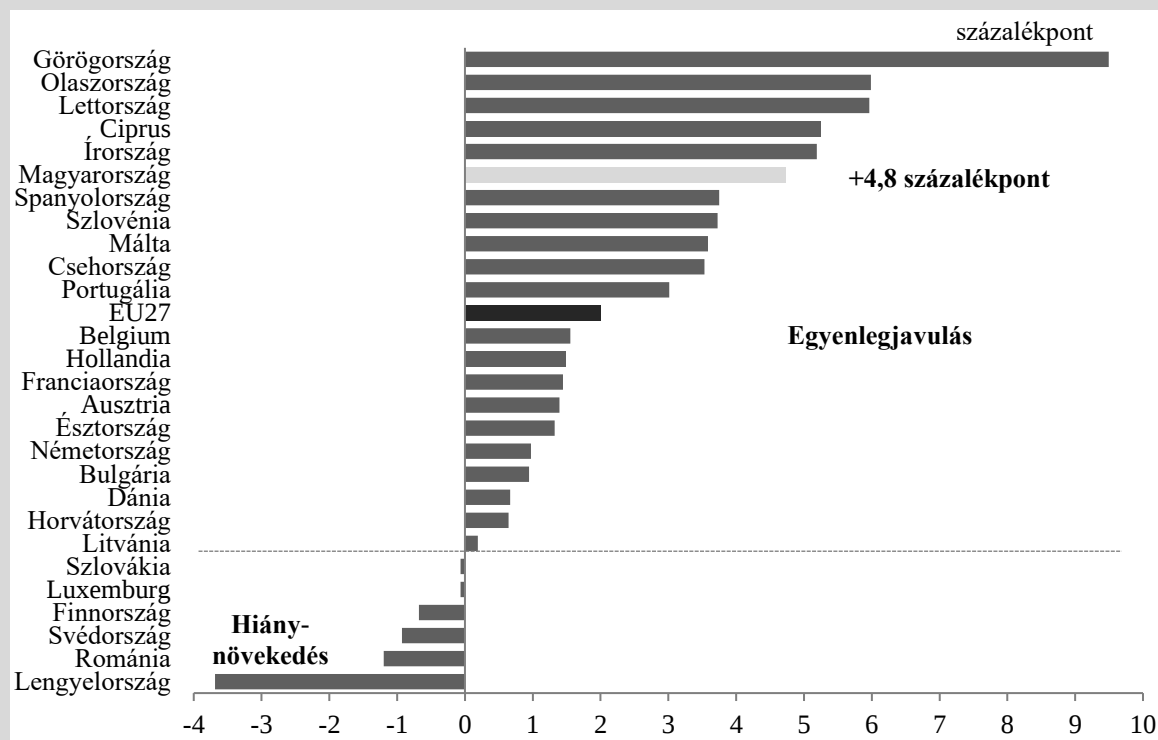


Forrás: KSH

A hazai elsődleges egyenleg 4,8 százalékponttal javult 2021 és 2024 között, ami uniós összevetésben a 6. legkedvezőbb érték (7. ábra). Az Unióban átlagosan 2 százalékponttal

javult az elsődleges egyenleg, ugyanakkor néhány országban érdemben romlott. A régióban többek között Szlovákiában, Romániában és Lengyelországban is kedvezőtlen irányba változott a költségvetés kamatkiadások nélkül számított egyenlege. A legjelentősebb mértékben Lengyelország elsődleges egyenlege romlott ebben az időszakban, mintegy 3,7 százalékponttal.

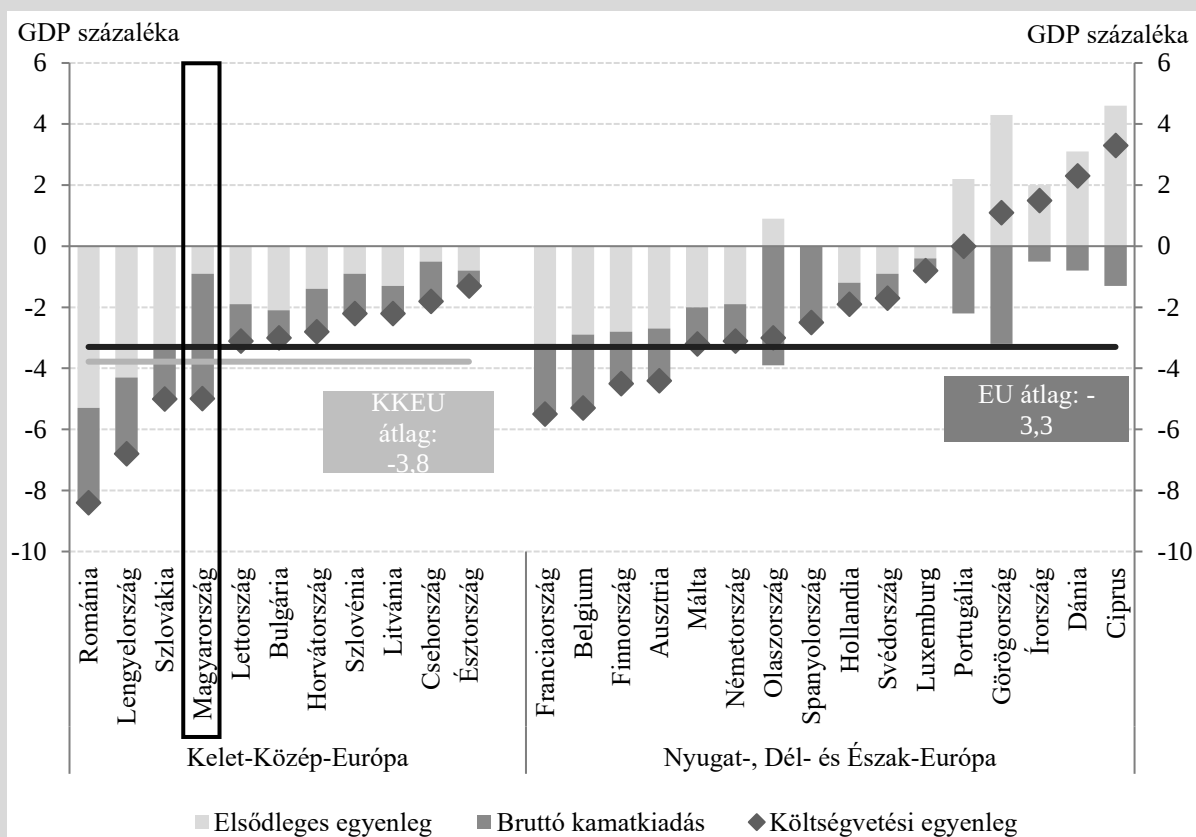
7. ábra: Az elsődleges egyenleg változása 2021 és 2024 között



Forrás: Európai Bizottság

A költségvetési hiány a régióban átlagosan a GDP 3,8 százaléka, míg az Európai Unióban a GDP 3,3 százaléka lehet 2025-ben az Európai Bizottság őszi előrejelzése szerint (8. ábra). A közép-kelet-európai régióban Romániában és Lengyelországban lehet a legmagasabb a deficit, míg az 5 százalékos magyar költségvetési hiány a 3. legmagasabb érték lehet Szlovákiával holtversenyben 2025-ben.

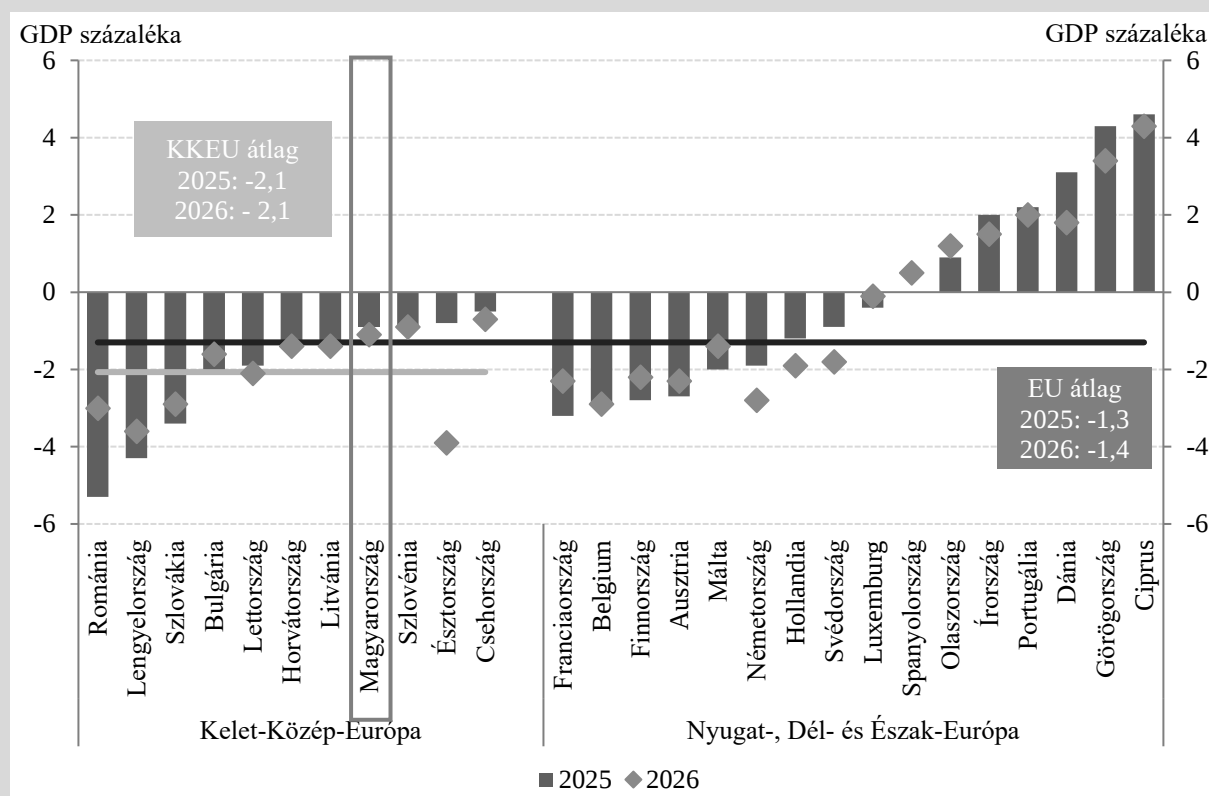
8. ábra: A költségvetési egyenleg alakulása régiós összevetésben (2025)



Megjegyzés: Magyarország esetében a kormányzati hiánycél és MNB kamatkiadásokra vonatkozó előrejelzése alapján.

Forrás: Európai Bizottság 2025. őszi előrejelzése, MNB előrejelzés, Kormányzati hiánycél

A magyar elsődleges deficit ugyanakkor a régiós és az uniós átlag alatt alakulhat, és a régióban az egyik legkedvezőbb lehet 2025-ben. Magyarországon a GDP arányos elsődleges hiány 1 százalék körül alakulhat 2025-ben és 2026-ban is, amely mintegy 1 százalékponttal kedvezőbb a 2,1 százalékos régiós átlagnál (9. ábra). Romániában és Lengyelországban a legmagasabb a kamatkiadásokkal korrigált költségvetési hiány mértéke, és várhatóan 2025-ben és 2026-ban is 3 százalék felett marad az Európai Bizottság előrejelzése szerint. Romániában az elfogadott számos költségvetési konszolidációs intézkedéscsomag következtében az elsődleges hiány 2,7 százalékponttal javulhat 2026-ban, míg Lengyelországban a védelmi kiadások és a megnövekedett szociális juttatások tartják magas szinten az elsődleges deficitet.

9. ábra: Az elsődleges egyenleg alakulása régiós összevetésben (2025-2026)

Megjegyzés: Magyarország esetében a kormányzati hiánycél és MNB kamatkiadásokra vonatkozó előrejelzése alapján.

Forrás: Európai Bizottság 2025. őszi előrejelzése, MNB előrejelzés, Kormányzati hiánycél

3.2 A nettó nemzeti finanszírozású elsődleges kiadások tervezett és várható növekedésének feszültségpontjai

A nettó kiadások maximális növekedési rátájának pályáját a Tervben, valamint a rugalmasságot évente az 5. táblázat mutatja be.

5. táblázat: A Tervben foglalt kiadásnövekedési pálya és a megengedett eltérések 2024-2028. között

Megnevezés	T 2024. év	T+1. 2025. év	T+2. 2026. év	T+3. 2027. év	T+4. 2028. év
1.) Nettó kiadások maximális növekedése (év/év, %)	4,6	4,3	4,0	3,9	3,7
2.) Nettó kiadások kumulált maximális növekedése (%)	4,6	9,1	13,5	17,9	22,2
3.) A védelmi kiadások növekedéséből származó rugalmasság (GDP százalékában)	-	1,0	1,3	1,3	1,3

Forrás: EU Bizottság (2025a), (2025b) és EU Tanácsa (2025) alapján, ÁSZ szerkesztés

Megjegyzés: 2027-2028. évekre 1,3 százalékos rugalmasságot feltételez a KT

Az uniós szabályozás szempontjából a nettó kiadások alakulásának van elsődleges

fontossága, ezért ebben a fejezetben azt vizsgáljuk, hogy ha a kormányzati szektor hiánya (a kormányzati várakozásoknak megfelelően) 2025-ben és 2026-ban a GDP 5,0 százaléka lesz, akkor ez a nettó kiadások milyen mértékű növekedésével jár együtt ebben a két évben, illetve számítás készült arra, hogy milyen kiadásnövekményt tesz lehetővé 2027-ben és 2028-ban az 1,3 százalékos rugalmasságot feltételezve, hogy a nettó kiadások kumulált eltérése nem haladja meg egyik évben sem a GDP 0,6 százalékát.

3. keretes írás: A nettó kiadások alakulása

Az Európai Bizottság 2025. novemberi előrejelzése szerint a védelmi kiadásokra vonatkozó mentesítési záradék alkalmazása mellett Magyarország az idei és a jövő évben is megfelel a nettó kiadási pályában előírt referenciaértékeknek, azonban a 2025-re vonatkozóan bejelentett 5 százalékos hiány már kockázatot jelent a nettó kiadási pálya betartására nézve. Az európai szemeszter a gazdasági, költségvetési, foglalkoztatási és szociálpolitikának az EU-n belüli koordinációjára szolgáló keret. A szemeszter őszi csomagjában az Európai Bizottság költségvetési szempontból értékelte a tagállamok mozgásterét, az euróövezeti tagállamok által benyújtott költségvetési terveket, a túlzottdeficit-eljárás (EDP) alatt álló tagállamok kilátásait, illetve az új fiskális keretrendszer legfontosabb számszerű indikátorának számító nettó elsődleges kiadások jövőbeni alakulását, valamint azok nettó kiadási pályának való várható megfelelését.

A nettó kiadási pálya az elfogadott nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervben szereplő nettó elsődleges költségvetési kiadások éves és kumulált küszöbértékét határozza meg. A nettó kiadási pálya referenciaértékeitől való eltéréseket egy kontrollszámlán követik nyomon évente, illetve kumuláltan is, és a számlán regisztrált eltéréseknek meg kell felelniük az előre rögzített küszöbértékeknek. A nettó elsődleges kiadások alatt azon állami kiadásokat értjük, amiből levonják a kamatkidadásokat, a diszkrecionális bevételi intézkedéseket, az uniós programokra fordított kiadásokat, a munkanélküli ellátásokhoz kapcsolódó kiadások ciklikus elemeit, valamint az egyszeri és átmeneti intézkedéseket. A kiadások éves növekedési üteme 2025-ben legfeljebb 4,3 százalék, míg 2026-ban 4 százalék lehet (6. táblázat).

**6. táblázat: A nettó kiadások alakulása 2024-2026 között
az EU Bizottság 2025. novemberi előrejelzése szerint**

		2024	2025	2026
Nettó kiadások megengedett legnagyobb emelkedése	Százalék	4,6	4,3	4,0
Nettó kiadások tényleges és várható emelkedése	Százalék	2,8	7,6	7,4
Elvárás és tények különbsége, évente	GDP százaléka	-0,7	1,3	1,3
Elvárás és tények különbsége, kumuláltan	GDP százaléka	-0,7	0,6	1,9
Mentesítési záradék aktiválásával, kumuláltan	GDP százaléka		-0,5	0,5

Megjegyzés: A szabályrendszer a nettó kiadás meghatározott maximális értékeitől évente a GDP 0,3 százalékának, míg kumuláltan a GDP 0,6 százalékának megfelelő eltérést enged meg.

Forrás: Európai Bizottság

Magyarország jelenleg túlzottdeficit-eljárás alatt áll, és a Bizottság előrejelzése alapján továbbra sincs szükség újabb lépésekre, ugyanakkor a nettó kiadási pályának való

megfelelés esélyei érdemben romlottak. A nettó kiadási pályában foglalt értékek elvétele esetén az EDP-t a Bizottság javaslatára az Európai Tanács újabb szakaszba léptetheti, és költségvetési kiigazító lépéseket írhat elő. A védelmi kiadásokat érintő mentesítési záradék nélkül a Bizottság előrejelzése szerint az éves kiadások már az idei évben, míg a kumulált kiadások a jövő évben haladnák meg az előírt, rendre 0,3 és 0,6 százalékos GDP arányos küszöbértékeket. A védelmi mentesítési klauzula alkalmazása mellett az idei évben a kontrollszámla egyenlege kedvező, a GDP -0,5 százaléka lehet, azonban 2026-ban a kontrollszámla +0,5 százalékos egyenlege a záradék aktiválásával együtt is közel kerül a GDP 0,6 százalékaiban megállapított referenciaértékhez.

A mentesítési záradékot igénylő tagállamok védelemre fordított költségvetési kiadásai a 2025-2028. közötti időszakban évente a GDP legfeljebb 1,5 százalékaig mentesülnek a nettó kiadási pályának való megfelelés alól. Az Európai Bizottság 2025 márciusában a „Fehér könyv az európai védelemről – Készenlét 2030” című dokumentumban szorgalmazta, hogy a tagállamok koordinált módon kérvényezzék az országspecifikus mentesítési záradék aktiválását. A kérelmeket az Európai Tanács júliusban jóváhagyta, így eleinte 15, majd később még egy tagállam számára élesedett az országspecifikus klauzula. A védelmi kiadásokban elszámolható többletet Magyarország (és a tagállamok többsége) esetén a 2021. évi honvédelmi kiadások GDP arányos szintjéhez kell viszonyítani, ami a legfrissebb számítások szerint a GDP 1 százaléka volt⁹. Az Európai Bizottság előrejelzése szerint a hazai védelmi kiadások az idei évben a GDP 2, majd jövőre 2,3 százalékát érhetik el, így a kontrollszámlán figyelembe vett mentesség 2025-ben 1, míg 2026-ban 1,3 százalék lehet¹⁰.

A határértéket el nem érő, de pozitív kontrollszámla mellett az Európai Bizottság csak a lehetséges kockázatot állapítja meg, ugyanakkor a nettó kiadások magas szintje miatt a kontrollszámla kumulált egyenlege 2026-ban túllépheti a GDP 0,6 százalékaiban megállapított referenciaértéket. Az európai uniós előrejelzés a törvényben foglalt költségvetési hiánycélnál magasabb várható deficittel számol az idei és a jövő évre is, azonban a 2025. évi 4,6 százalékos GDP arányos hiányprognózis elmarad a Kormány által bejelentett 5 százalékos szinttől. Ha a 2025. évi tényadatok, illetve a 2026-os költségvetési folyamatok függvényében szükségessé válik, a Bizottság a tavaszi előrejelzési fordulóban javasolhatja a Tanácsnak a Magyarországgal szemben folytatott túlzottdeficit-eljárás újabb szakaszba léptetését.

A kontrollszámlán szereplő 2023-2024. évi adatok frissítésre kerültek az elemzés készítésének időpontjáig rendelkezésre álló adatok alapján, eszerint a nettó kiadások növekedési üteme 2024-ben (az áprilisi Előrehaladási Jelentésben szereplő előzetesen számított 2,3 százalékról) 2,8 százalékra módosult, míg a kumulált eltérés -0,9 százalékról -0,7 százalékra romlott. A 2023-2028. közötti időszakra vonatkozó nettó kiadások, valamint az éves és kumulált

⁹ Az Eurostat ún. COFOG statisztikája aktuális változata szerint Magyarország 2021-ben a GDP 1,1 százalékát költötte védelmi kiadásokra. Közben azonban megkezdődött a COFOG „védelmi kiadás” fogalmának pontosítása a NATO fogalomhasználatának figyelembevételével. Ez némi eltérést eredményezhet a korábban nyilvánosságra hozott értékektől.

¹⁰ A 6. táblázat 2025-26-os adatai ehhez képest csak a kerekítések miatt térnek el.

eltérések meghatározását, továbbá a kontroll számla és kiterjesztett kontroll számla részletes adatait a 2. sz. melléklet tartalmazza.

Az elemzésben az Előrehaladási Jelentésben szereplő 2025-2026. évi adatok a 2025. novemberben aktualizált (Bizottság előrejelzése, kormányzati prognózis, összes bevételre vonatkozó becslése szerinti) adatok alapján korrigálásra kerültek. Az összes kormányzati kiadás és a nettó kiadások 2025. és 2026. évi várható értékeire vonatkozó kivetítés ennek alapján került meghatározásra¹¹. A 2025. és 2026. évekre prognosztizált – a Kvtv. javaslat irányszámaihoz képest – megemelt hiányt a kiadások növekménye mellett befolyásolja az adó-és járulékbévételek számított, módosított összege is. A számításokat a 7. táblázat mutatja be.

7. táblázat: A 2025. és 2026. évre megemelt várható hiány számított hatása, valamint a nettó kiadások aktualizált várható adatai (2025-2026.)

A 2025. és 2026. évre megemelt várható hiány számított hatása		
Megnevezés	2025.	2026.
Kormányzati szektor hiányának növekménye az adott évi Kvtv. hiánycéljához képest (GDP százaléká)	0,9	1,3
Kormányzati szektor hiányának növekménye az adott évi Kvtv. hiánycéljához képest (Mrd Ft)	750,9	1 084,0
Összes kormányzati kiadás növekménye (Mrd Ft)	370,8	1 302,1
Nettó kiadások növekménye (bevételi intézkedések után) (Mrd Ft)	437,7	848,3
Nettó kiadásokra vonatkozó aktuális várható adatok		
Megnevezés	2025.	2026.
1.) Nettó kiadások növekménye (év/év, százalék)	8,1	6,9
2.) Kumulált eltérés (GDP százaléká)	0,9	2,1
3.) Rugalmasság (GDP százaléká)	1,0	1,3
4.) Kumulált eltérés a rugalmasság mellett (GDP százaléká) (=2. sor – 3. sor)	-0,1	0,8

Forrás: Kormány (2025), NGM (2025), Bizottság (2025b) alapján ÁSZ számítás és szerkesztés

¹¹ A 2025. és 2026. évben az összes kormányzati kiadás akkor érheti el ezt a szintet, ha a 2025-re és a 2026-ra megemelt hiány és az eredetileg tervezett (2025. év esetében a 2026. évi Kvtv. javaslatban szereplő értéket értjük ez alatt) hiány különbözetét teljes mértékben a kiadások növekedése teszi ki, amellyel, hogy a 2025-re és 2026-ra a 2025. évi várható, illetve a 2026. évi prognosztizált makrogazdasági folyamatok alapján számított adó- és járulékbévételek összegét, valamint a Bizottság előrejelzésében szereplő egyéb bevételek összegét (GDP arányos értékek szerepelnek a dokumentumban), a nettó kiadások korrekciós tényezői közül a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, az Unió alapokból származó bevételek, az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, valamint a Bevételi intézkedések értékét, míg a kamatkidadások esetében az MNB szerinti várható értékeket feltételezzük. 2026-ra a Bevételi intézkedések hatását 2026. évre 105,0 milliárd forinttal megemeltük az áprilisi Előrehaladási Jelentésben szereplő értékhez képest (-414,1 milliárd forintról -309,1 milliárd forintra) a Kvtv. elfogadását követően bejelentett kormányzati intézkedések bevételnövelő hatására figyelemmel.

A megemelt 2025. évi és 2026. évi GDP arányos hiány miatt 2025-ben a mintegy 800 milliárd forintos egyenlegromláshoz nagyságrendileg 400 milliárd forint, 2026-ban (1 100 milliárd forintos egyenlegromlás) 850 milliárd forint nettó kiadásnövekmény társul. Az Előrehaladási Jelentésben szereplőhöz képest a megemelt 2025. évi hiány miatt a nettó kiadások éves növekedési üteme 7,4 százalék helyett várhatóan 8,1 százalék körül alakul, míg a 2026. évi hiány megemelése miatt a nettó kiadások éves növekedési üteme 5,8 százalék helyett várhatóan 6,9 százalék körül lesz. Az 1,3 százalékos rugalmasság feltételezése mellett számított nettó kiadások kumulált eltérése 2026. év végén a GDP 0,8 százaléka körül alakulhat, így az előző évek (2024-2025.) kumulált egyenlegadatainak figyelembevételével 2026-ban várhatóan a GDP 0,2 százalékával (nagyságrendileg 190 milliárd forinttal) túllépésre kerül a kumulált eltérésre vonatkozó 0,6 százalékos küszöbértéket.

Az elemzés készítéséig rendelkezésre álló információk szerint a Kvtv. elfogadását követően a kormányzat számos új, költségvetési kiadást érintő intézkedést hozott, melyek együttes értéke nagyságrendileg 510 milliárd forint, ami nem éri el a fent jelzett 848,3 milliárd forintos nettó kiadások növekményének összegét. Ugyanakkor a kormányzat nem közölt pontos információt arról, hogy a GDP arányos várható hiány 3,7 százalékról 5 százalékra emelése mögött milyen tényezők húzódnak meg.

Az Előrehaladási Jelentés és a Bizottság előrejelzése a 2027-2028. évekre nem tartalmazott adatokat, ezért 2027-2028. évre csupán az kerül bemutatásra, hogy a nettó kiadások kumulált eltérésére vonatkozó küszöbérték tartásához – a 2025. évi 8,1 százalékos és a 2026. évi 6,9 százalékos éves kiadásnövekmény esetén, valamint a 2027-2028. évekre 1,3 százalékos rugalmasságot feltételezve – mekkora mozgástér áll rendelkezésre a Tervben szereplő éves maximális kiadásnövekményhez képest. A 2027-2028. évekre a bevételi intézkedések értéke sem állt rendelkezésre, így a tényező semleges hatása került figyelembe vételre a nettó kiadások lehetséges maximális összegének meghatározása során, azaz a „Nettó kiadások bevételi intézkedések előtt” és a „Nettó kiadások bevételi intézkedések után” összege a kivetítés alapján azonos (8. táblázat).

8. táblázat: A lehetséges maximális nettó kiadásnövekmény számított értékei a 2027-2028. időszakban

Megnevezés	2027.	2028.
1.) Terv szerinti nettó kiadások éves növekménye (év/év, százalékban)	3,9	3,7
2.) Nettó kiadások növekménye (év/év, Mrd Ft)	1 503,4	1 480,9
3.) Számított maximális nettó kiadások éves növekménye (év/év, százalékban) a 0,6 százalékos küszöbérték tartásához	3,8	3,7
4.) Számított maximális nettó kiadások növekménye (év/év, Mrd Ft) a 0,6 százalékos küszöbérték tartásához	1 464,9	1 480,9
5.) Lehetséges kiadástöbblet vagy lehetséges bevétel elengedés (Mrd Ft) (=4.-2.)	-38,5	0,0

*Forrás: Bizottság (2025a), (2025b) alapján ÁSZ számítás és szerkesztés. *Megjegyzés: A 2028. évi 2-5. sorban lévő értékek arra az esetre vonatkoznak, ha 2027-ben a maximális 3,8 százalékos nettó kiadásnövekményre kerül sor*

Ezen számítások alapján látható, hogy a 2025. és 2026. évek vonatkozásában megemelt hiány hatása a 2027-2028. években lehetséges nettó kiadásnövekmény alakulását is befolyásolja. Amennyiben a 2026. évi nettó kiadások kumulált növekedése a rugalmasság mellett a számított 0,8 százalékos érték körül alakul, akkor 2027-2028. években nem lesz lehetőség a Tervben szereplő nettó kiadási pályától eltérni a 0,6 százalékos küszöbérték tartására mellett. Mindez a 2027-2028. közötti időszakban a 2023-2026. közötti időszakban tapasztaltakhoz képest visszafogottabb kiadásnövekedést okozhat, ezáltal a 2025-re és 2026-re számított 41,9, illetve 41,3 százalék helyett 2027-ben és 2028-ban csupán 39,7, illetve 38,5 százalék körül alakulhat a nettó kiadások GDP arányos értéke.

Következtetés: A kormányzati szektor 2025. és 2026. évekre megemelt hiánya együtt jár a nettó kiadások a Tervhez képesti nagyobb ütemű növekedésével, aminek következtében 2026-ban a nettó kiadások kumulált növekedése az 1,3 százalékos rugalmasság mellett a GDP 0,8 százalékaival meghaladja a Tervben meghatározott maximális növekedési rátát, ami magasabb a 0,6 százalékos küszöbértéknél. A 2025. és 2026. évekre megemelt hiány következtében 2027-2028-ban, a két év összességében a Tervben foglaltaknál csak visszafogottabb kiadásnövekedésre lesz lehetőség, annak érdekében, hogy a kumulált eltérés a küszöbérték alatt maradjon az időszak végére (2028-ban).

3.3 Az adó- és járulékbevételek alakulása 2025-2028 között

A kormányzati bevételek nagyságrendileg 80 százalékát a kormányzati adó- és járulékbevételek jelentik, így alakulásuk a korrekciós pálya tartása szempontjából meghatározó jelentőségű lesz a 2026-2028. közötti időszakban.

A 2025-2026. évi adóbevételek várható teljesítése

2025-ben és 2026-ban a költségvetési tervekhez képest számos évközi módosítás lépett hatályba, amelyek hatással lesznek ezen években a bevételek és a kiadások teljesítésére.

A családokat támogató adókedvezmények kiterjesztése már 2025. második félévében elkezdődött. A 2025. január-október időszakban az adó- és járulékbévételek teljesítése az időarányosan elvárt teljesítéstől 1,1 százalékkal elmaradt, így 2025. egészében hasonló mértékű elmaradást feltételezhető a költségvetési törvényben tervezett bevételekhez képest. Ennek hátterében elsősorban a vállalkozások költségvetési befizetéseinek alulteljesülése áll. A fogyasztási adók közül a jövedéki adó előirányzatban látható nagyobb összegű elmaradás.

A családi kedvezmények köre tovább bővül 2026-ban is, a 2026. évi költségvetési törvény szerint a családi adópolitikai intézkedések költségvetési hatása az SZJA csökkentésén keresztül 550 milliárd forint. A bankokra kivetett extraprofitadó 2026. évi mértéke 2025. év végén megduplázásra került, amely mintegy 185 milliárd forint többletbevételt jelenthet 2026-ban az elfogadott költségvetéshez képest. A gazdálkodó szervezetek adóbefizetéseit érintő jogszabály módosítások is történtek 2025. év végén, amelyek elsősorban a KKV szektort érintik kedvezően¹². (A gazdálkodó szervezeteket érintő változások együttes bevételecsökkentő hatása mintegy 90 milliárd forint.) Az egyes ágazatokra kivetett különadók részben továbbra is fennmaradnak. A 2026. évi költségvetés tervezése során nem számoltak a reklámadóból befolyó bevételekkel, azonban az adónem a 2019. évi felfüggesztése után 2026. II. félévében újra bevezetésre kerülhet. 2026-ban mintegy 10 milliárd forint, 2027-ben és 2028-ban egyaránt nagyságrendileg 25 milliárd forint bevétel teljesülhet.

Össességében az adójogszabály módosítások hatására 2026-ban mintegy 100 milliárd forint többletbevétel keletkezhet az elfogadott költségvetéshez képest.

A 2026. év adóbevételeinek teljesülésére kockázatot jelent a szén-dioxid kvóta adó előirányzat körüli jogvita is, ugyanis az Európai Unió Bíróságának főtanácsnoka szerint az adó uniós jogot sért. Az előirányzatban a 2023-2025. időszakban mintegy 185 milliárd forint bevétel teljesült, a 2026. évi előirányzat összege 75 milliárd forint. A költségvetés szempontjából a legrosszabb forgatókönyv az, ha az elmúlt évek bevételeit kamatokkal együtt vissza kell fizetni.¹³ Ezzel kapcsolatban az Európai Unió Bírósága várhatóan a 2026. év során fog döntést hozni.

¹² A bejelentett 11 pontból álló intézkedések részletezése jelen kitékintés végén, az 1.sz. mellékletben található.

¹³ Az elmúlt évek bevételeit növelve a kamatokkal és figyelembe véve a 2026. évi 75 milliárd forint előirányzatot is, ez nagyságrendileg 300 milliárd forintot jelentene.

A 2027-2028. időszak adóbevételeinek várható alakulása

A 2027. és a 2028. év vonatkozásában az adójogszabályok változásával kapcsolatban lényegesen nagyobb a bizonytalanság, mint a 2026. évre vonatkozóan.

A korábban bejelentett adóintézkedések közül a kétgyermekes anyák kedvezményének lesz addicionális bevételcsökkentő¹⁴ hatása 2027-ben és 2028-ban is, abból kifolyólag, hogy ez a kedvezmény lépcsőzetesen kerül bevezetésre. A korábbi kormányzati bejelentés szerint 2027. január 1-jétől a 40-50 év közötti kétgyermekes anyákra, 2028. január 1-jétől az 50-60 év közötti kétgyermekes anyákra is kiterjed a kedvezmény. További bevételkiesést jelent, hogy az átalányadózó egyéni vállalkozók elszámolható költséghányada 2026-ban 5 százalékponttal nő, amit 2027-ben további 5 százalékpontos emelés követ. Ennek az addicionális bevételcsökkentő hatása mintegy 10 milliárd forint lehet 2027-ben. Emellett bevételnövekedéssel jár, hogy 2027-től a reklámadó befizetési kötelezettség az egész évet terhelheti, ez mintegy 10 milliárd forint többletbevételt jelenthet 2027-ben.

Az Előrehaladási Jelentés tartalmazza az adó- és járulékbevételek 2025. és 2026. évi várható teljesülését is. Az Előrehaladási Jelentés 2025. évi várható adó- és járulékbevételekre vonatkozó adatát annak megfelelően korrigáltuk, hogy a 2025. január-október időszakban az adó- és járulékbevételek teljesítése 1,1 százalékkal elmaradt az elvárt teljesítésétől.

Az adó- és járulékbevételek 2025. évi, valamint 2026. évi összege a fogyasztáshoz kapcsolt adóbevételekre (38 százalék), a keresetekhez kapcsolódó adó- és járulékbevételekre (49 százalék) és gazdálkodó szervezetek befizetéseire került felosztásra. Az arányok a költségvetés szerkezete alapján kerültek megállapításra. Az előrejelzések szerint a fogyasztás ellenállóbb lehet a GDP növekedésénél, ennek megfelelően a fogyasztáshoz kapcsolt adóbevételek 2025-ről 2026-ra történő növekedése nem került korrigálásra, azonban a gazdálkodó szervezetek befizetéseire kapcsolt adóbevételek esetében korrekció került alkalmazásra, annak megfelelően, hogy a 2026. évi GDP növekedés a korábban várt 4,1 százaléktól eltérően mindössze 2,5 százalék lehet. A bérek növekedésére vonatkozó várakozások nem változtak, ennek megfelelően a keresetekhez kapcsolódó adó- és járulékbevételek összege nem került korrekcióra. A családokat érintő kedvezmények hatása a 2026. évre vonatkozóan figyelembevételre került. A 2026. évi korrigált összeg módosításra került a bejelentett vállalati adóintézkedések hatásával (-

¹⁴ Addicionális hatás alatt azokat a bevételnövelő, vagy bevételcsökkentő hatásokat értjük, amikor a szabályok változása miatt a makropályától függetlenül is keletkezik többletbevétel, vagy éppen bevételcsökkenés. Ilyen például a kétgyermekes anyák SZJA mentessége, ahol a kedvezményezettek körének folyamatos bővülése a nemzetgazdasági bruttó bértömeg változásától függetlenül is csökkentőleg hat a bevételekre.

90 milliárd forint), a pénzintézetek extraprofitadójának megduplázásával (+185 milliárd forint), illetve a reklámadó hatásával (+10 milliárd forint). Az egyes kategóriákban a 2027. és 2028. évben várható bevételek összegei a 2026. év technikai kivetítéséből kerültek kiszámolásra. Az adóbevételek összege a fogyasztáshoz kapcsolt adóbevételek esetében a vásárolt fogyasztás nominális növekedésével, a keresetekhez kapcsolt adóbevételek esetében a bruttó bér- és kereset-tömeg növekedésével, míg a gazdálkodó szervezetek befizetései esetében a nominális GDP növekedési ütemének felhasználásával került kivetítésre. A technikai kivetítés során a keresetekhez kapcsolódó adóbevételek a 2027. és a 2028. években is korrigálásra kerültek a kétgyermekes anyák SZJA kedvezményének kiterjesztésének a várható hatásával. Az eredményeket a 9. táblázat mutatja be.

9. táblázat: Az adó- és járulékbevételekhez kapcsolódó főbb adatok 2025-2028. között milliárd forintban és százalékban

	Megnevezés	2025. év várható	2026. év becsült	2027. év becsült	2028. év becsült
1.	Nominális GDP, Mrd Ft	86 792,6	93 444,6	100 745,6	107 874,6
2.	Nominális GDP növekedése, %	6,6	7,7	7,8	7,1
3.	Adó- és járulékbevételek, Mrd Ft	30 629,5	-	-	-
4.	Adó- és járulékbevételek a GDP arányában, %	35,3	-	-	-
5.	Fogyasztáshoz kapcsolódó adóbevételek becsült növekedése, %	-	-	6,4	6,1
6.	Keresetekhez kapcsolódó adó- és járulékbevételek becsült növekedése, %	-	-	7,8	7,5
7.	Gazdálkodó szervezetek befizetéseihez kapcsolódó adóbevételek becsült növekedése, %	-	-	7,8	7,1
8.	Technikai kivetítés: Fogyasztáshoz kapcsolódó adóbevételek, Mrd Ft	-	12 316,1	13 104,2	13 902,2
9.	Kétgyermekes anyák kedvezmények kiterjesztés: bevételecsökkentő hatás, Mrd Ft	-	-120,0	-172,3	-320,5
10.	Technikai kivetítés: Keresetekhez kapcsolódó adó- és járulékbevételek, Mrd Ft	-	15 881,3	16 947,7	18 083,5
11.	Technikai kivetítés: Gazdálkodó szervezetek befizetéseihez kapcsolódó adóbevételek, Mrd Ft	-	4 213,4	4 542,6	4 864,0
12.	Technikai kivetítés: Adó- és járulékbevételek, Mrd Ft	-	32 410,8	34 594,5	36 849,8
13.	Technikai kivetítés: Adó- és járulékbevételek a GDP arányában, %	-	34,68	34,34	34,16

Forrás: KT (2025) és MÁK ÁHT alapján, ÁSZ számítás és szerkesztés

A táblázat adataiból leolvasható, hogy az adó- és járulékbevételek GDP-hez mért aránya a 2026-2028. közötti időszakban 34,7 százalék és 34,2 százalék körül alakulhat, amely elmarad

a 2025. évre várható 35,3 százalékos értéktől.¹⁵ A csökkenés oka elsősorban az, hogy a várakozások szerint a háztartások fogyasztásának növekedése 2027-től lassul. Emellett az adóbevételek GDP arányos csökkenéséhez hozzájárul a 2026-2028. közötti időszakban a családokat érintő adókedvezmények bővítése, a háromgyermekes anyák kedvezménye, illetve a kétgyermekes anyák kedvezményének folyamatos bevezetése is.

Következtetés: 2025-ben a nominális- és reálkeresetek növekedése nagyban hozzájárult a fogyasztás növekedéséhez is, ami a bérekhez kapcsolódó adó- és járulékbevételek, illetve a fogyasztáshoz kapcsolódó adóbevételek kedvező alakulását eredményezte. Ezen bevételek 2025. évi bővülése meghaladhatja a GDP volumenének szerény mértékű növekedését. 2026-ban a várható gazdasági növekedés összetétele ismét olyan lesz, hogy a lakossági és a fogyasztáshoz kapcsolt adóbevételek nominálisan jobban nőnek majd, mint a nominális GDP. Ugyanakkor 2026 után a várakozások szerint a bruttó átlagkereset, és ezzel párhuzamosan a háztartások fogyasztási kiadásainak növekedési üteme is mérséklődik. Ezek hatására az adóbevételek bővülése várhatóan változatlan adószabályok mellett sem haladná meg a GDP növekedését. A már elfogadott adóintézkedések pedig csökkentik az adóbevételek összegét. Így a GDP arányos adóbevételek várhatóan nem nőnek a 2026-2028. közötti időszakban, tehát további adócsökkentésre, illetve különadók kivezetésére csak más kiadások csökkentése vagy más bevételek növelése esetén lesz mozgástér.

¹⁵ Az adó- és járulékbevételek 2023-ban a GDP 34,9 százalékát, 2024-ben a 35,2 százalékát tették ki. A Bizottság előrejelzése szerint a 2024-2026. között az adó- és járulékbevételek GDP arányos értéke 2024-ben 35,2 százalék volt, míg a 2025-2026. évek várható értéke 35,2, és 34,7 százalék.

4. AZ ÁLLAMADÓSSÁGRA VONATKOZÓ 2025-2028. ÉVI CÉLKITÜZÉSEK ÉS AZ AZOKKAL KAPCSOLATOS KOCKÁZATOK

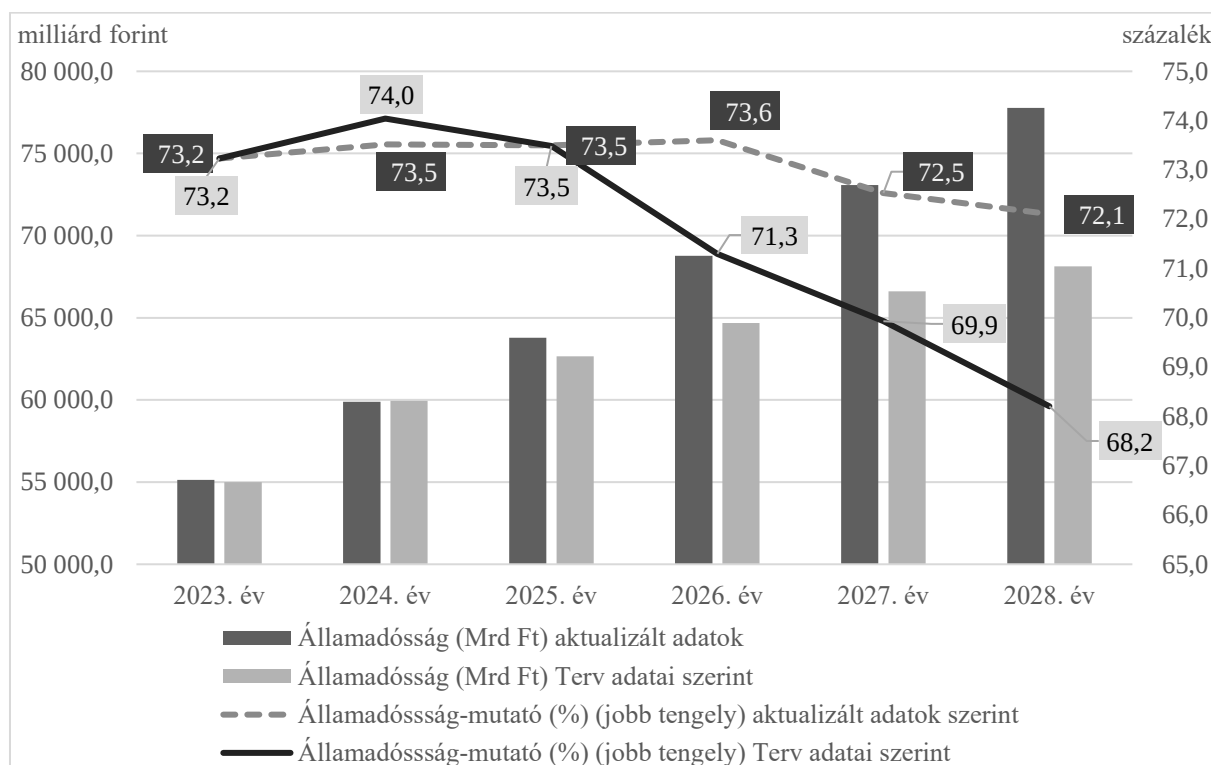
Az uniós szabályozás szerint a Tervnek biztosítania kell, hogy az államadósság-mutató a kiigazítási időszak végére (2028. év) megalapozottan csökkenő pályára kerüljön, illetve ilyen pályán maradjon.

A Terv alapján az államadósság-mutató a 2023. évi 73,2 százalékról évről évre folyamatosan csökkenve 2028. év végére 68,2 százalékra mérséklődne. Az államadósság-mutató értékét a 2026-2028. közötti időszakban 2026-tól kezdődően halmozódva minden évben növeli a GDP 1,3 százalékát jelentő (2027. és 2028. évekre is feltételezett) rugalmasság alapján megemelt kormányzati szektorra vonatkozó hiánypálya. Ennek megfelelően a Kvtv. javaslat szerinti 2026. évi 72,3 százalékos értéke került megnövelésre a GDP 1,3 százalékával, míg a Terv szerinti 2027. évi 69,9 és a 2028. évi 68,2 százalékos államadósság-mutató értékének meghatározása során figyelembevételre került a megelőző években keletkező többlethiány hatása is, ami a GDP 1,3 százalékát teszi ki¹⁶.

4.1 Az államadósság-mutató tényleges és tervezett alakulása (2023-2028)

Az államadósság-mutató tényezőinek aktualizált adatait és az államadósság-mutató aktualizált és Terv szerinti alakulását 2023-2028. között a 10. ábra mutatja be.

¹⁶ Az államadósság-mutató 2026. évi értéke 73,6 százalék (72,3+1,3), a 2027. évi értéke 72,5 százalék (69,9+1,3+1,3), a 2028. évi értéke 72,1 százalék (68,2+1,3+1,3+1,3) körül alakulhat a GDP 1,3 százalékát kitevő rugalmasság érvényesítése mellett. A nominális államadósságot a számított államadósság-mutató és a nominális GDP szorzataként határoztuk meg.

10. ábra: Az államadósság-mutató alakulása 2023-2028. között milliárd forintban, illetve százalékban

Forrás: EDP-jelentés (2025), NGM (2025), Bizottság (2025b), Terv (2025) alapján ÁSZ számítás és szerkesztés

A Terv az államadósság-mutató 2023. évi 73,2 százalékról 74,0 százalékra történő emelkedésével számolt 2024. év végére, majd 2024-2028. között folyamatos, átlagosan évente 1,5 százalékpontos csökkenést irányzott elő, aminek következtében 2028. év végére 68,2 százalékra mérséklődne (folytonos vonal). Ezzel szemben a 2024. évi növekedést követően 2025-2026. között az államadósság-mutató 73,5-73,6 százalékon fog stagnálni az aktualizált tervek szerint (szaggatott vonal).

A stagnálás hátterében a kormányzati szektor 2025. és 2026. évre 5,0 százalékra emelt hiányértékei állnak, szemben a korábbi 4,1 és 3,7 százalékkal. A magasabb hiány¹⁷ következtében a költségvetés finanszírozási igénye is megemelkedik, ami várhatóan a Kvtv. javaslatban tervezetthez képest tovább növeli a 2026. évi nominális államadósság értékét. Az államadósság-mutató 2025-2026. közötti stagnálásához hozzájárul egyfelől, hogy a 2025. és 2026. évre megemelt hiány következtében a Tervhez képest 2025-ben 1 191,1 Mrd Ft-tal, míg 2026-ban 2 975,1 Mrd Ft-tal nagyobb mértékben növekedhet az államadósság nominális értéke.

¹⁷ Az államadósságot közvetlenül a pénzforgalmi hiány növeli, de az eredményszemléletű hiány növekedése általában együtt jár a pénzforgalmi hiány növekedésével is.

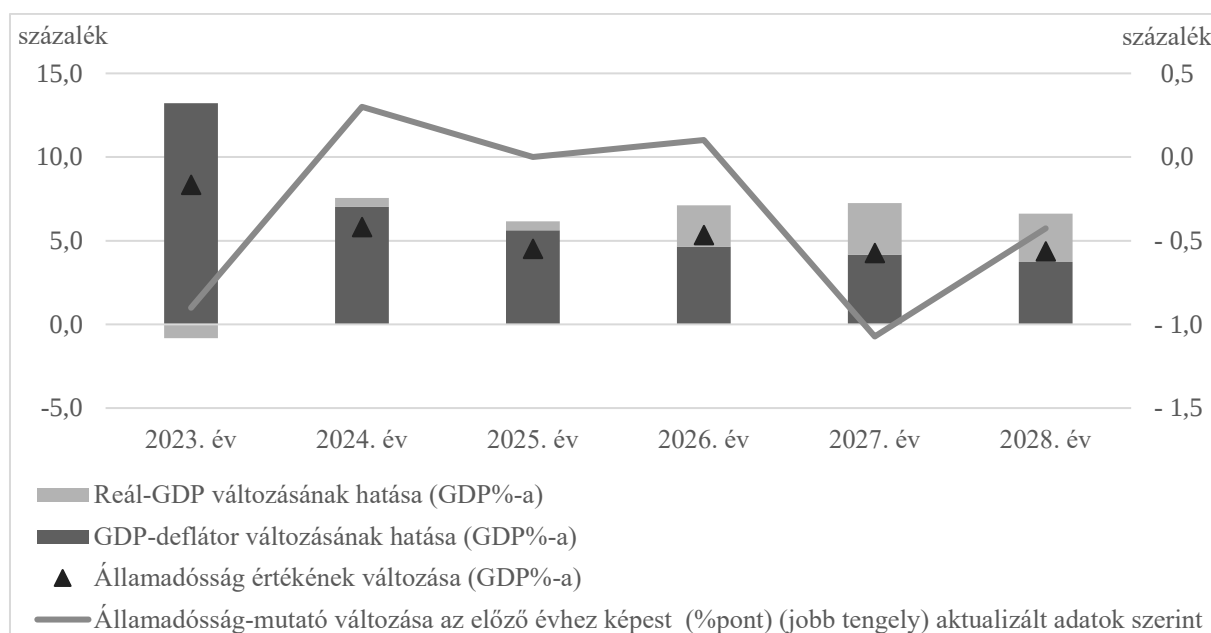
Másfelől a Tervben foglaltaknál várhatóan visszafogottabb gazdasági növekedés következtében 2025-ben 1 027,6 Mrd Ft-tal, míg 2026-ban 1 218,1 Mrd Ft-tal kisebb mértékben növekedhet a nominális GDP értéke.

A 2025-2026. évben megemelkedő finanszírozási igény és a Tervben szereplőnél gyengébb gazdasági teljesítmény, valamint a 2027-2028. időszakra is feltételezett 1,3 százalékos rugalmasság érvényesítése eredményeképpen a 2027-2028. közötti időszakban is magasabb államadósság-mutató várható a Tervben szereplőnél. Mindezek következtében az államadósság-mutató értéke 2027-ben 72,5 százalék, 2028-ban 72,1 százalék körül alakulhat.

4.1.1 A reál GDP és a GDP-deflátor alakulásának hatása az államadósság-mutatóra

Az államadósság-mutató alakulásához a komponensei az elemzett időszakban eltérően járultak/járulnak hozzá, amelyet a 11. ábra mutat be.

11. ábra: Az államadósság-mutató, az államadósság és a nominális GDP összetevőinek¹⁸ változása az előző évhez viszonyítva 2023-2028. között a GDP arányában



Forrás: KSH STADAT 21.1.1.1., EDP-jelentés (2025), Kvtv. (2025), Terv (2025), KT (2025) alapján ÁSZ számítás és szerkesztés. Megjegyzés: a nominális GDP összetevőire vonatkozó 2025-2028.évi adatok a KT előrejelzésének középértéke alapján végzett ÁSZ számítás alapján.

Az államadósság-mutató 2023. évi javulását elsősorban a nominális GDP gyors – előző évhez viszonyítva 13,2 százalékos – növekedése magyarázza, amit 2023-ban kizárólag a nemzetgazdasági áremelkedés (GDP-deflátor hatása) eredményezett a gazdaság 0,9 százalékos

¹⁸ Reál GDP-re és GDP-deflátorra bontva

visszaesése (reál GDP) mellett. A 2024. évben az infláció üteme jelentősen lassult a 2023. évhez képest, így a GDP-deflátor hatás és a szerény gazdasági növekedés (0,6 százalék) miatt az előző évhez képest összességében a nominális GDP már nem nőtt olyan nagy arányban, mint 2023-ban, így az államadósság összegének növekedése (az előző évhez képest a GDP arányában) megközelítette. Ennek következtében az államadósság-mutató a 2023. év végi 73,2 százalékról 2024. év végére 73,5 százalékra emelkedett.

2025. egészében a nominális GDP növekedését a 2024. évhez hasonlóan várhatóan elsősorban a GDP-deflátor hatás okozza, amit a reál GDP szerény növekedése (a KT várakozása szerint 0,4-0,6 százalék) egészít ki. Emellett az államadósság nominális értéke az előző évhez képest a GDP arányában a 2024. évinél kisebb mértékben emelkedhet (2024-ben 5,8 százalék volt, míg 2025-ben 4,5 százalékos növekedés várható), miközben a kormányzati szektor hiánya 5,0 százalék lehet. Ennek oka, hogy az államadósság nominális értékét növelő adósságkibocsátási hatást az előző évektől eltérően a devizaadósság ártértékelődése ellensúlyozta.

A 2026-os évben a gazdasági növekedés ütemének gyorsulását feltételezve felerősödhet a reál-GDP növekedés hatása, míg a kormányzati szektor tervezett (stagnáló) hiánya mellett a nominális államadósság értéke az előző évhez képest nagyobb ütemben emelkedhet. A 73,5 százalékos mutató tartása szempontjából kiemelt jelentőségű feltétel a nominális GDP oldaláról a 2023-2025. évekre jellemzőnél dinamikusabb gazdasági növekedés megvalósulása.

Az előző évhez képest az államadósság-mutató a 2027-ben 1,1, majd 2028-ban 0,4 százalékponttal csökkenne. Ezzel szemben a Terv 2027. évre 1,4, míg 2028. évre 1,7 százalékpontos csökkentést irányoz elő. Az államadósság-mutató 2027-2028. évi alakulásának meghatározásához használt makrotényezők jelentősen eltérnek a Tervben foglaltaktól.

A Terv a 2027-2028. évekre évi 1,5 százalékos reál-GDP és évi 4,9-5,0 százalékos nominális GDP növekedéssel számol, ezzel szemben az alkalmazott modell kivetítésének alapja erre az időszakra 3,2-3,0 százalékos éves reál GDP növekedés és 7,8-7,1 százalékos éves nominális GDP növekedés volt.

Mindezek alapján a 2027-2028. közötti időszakban az államadósság-mutató javuláshoz az előző éveknél jóval dinamikusabb ütemű gazdasági növekedése mellett, a nominális államadósság visszafogottabb növekedése is szükséges, amelyek megvalósítása kihívást jelent a 2023-2025. közötti időszak tény- és tervezett gazdasági és költségvetési folyamatai ismeretében. Fontos kiemelni, hogy a 2024-2026. évek stagnálását követően 2027-től ugyan várhatóan csökkeni fog az államadósság-mutató értéke, azonban ez a folyamat a Tervben foglaltaknál kisebb mértékben és a 2028. évi értékhez mérve nagyságrendileg 4,0

százalékponttal magasabb pályán következnek be.

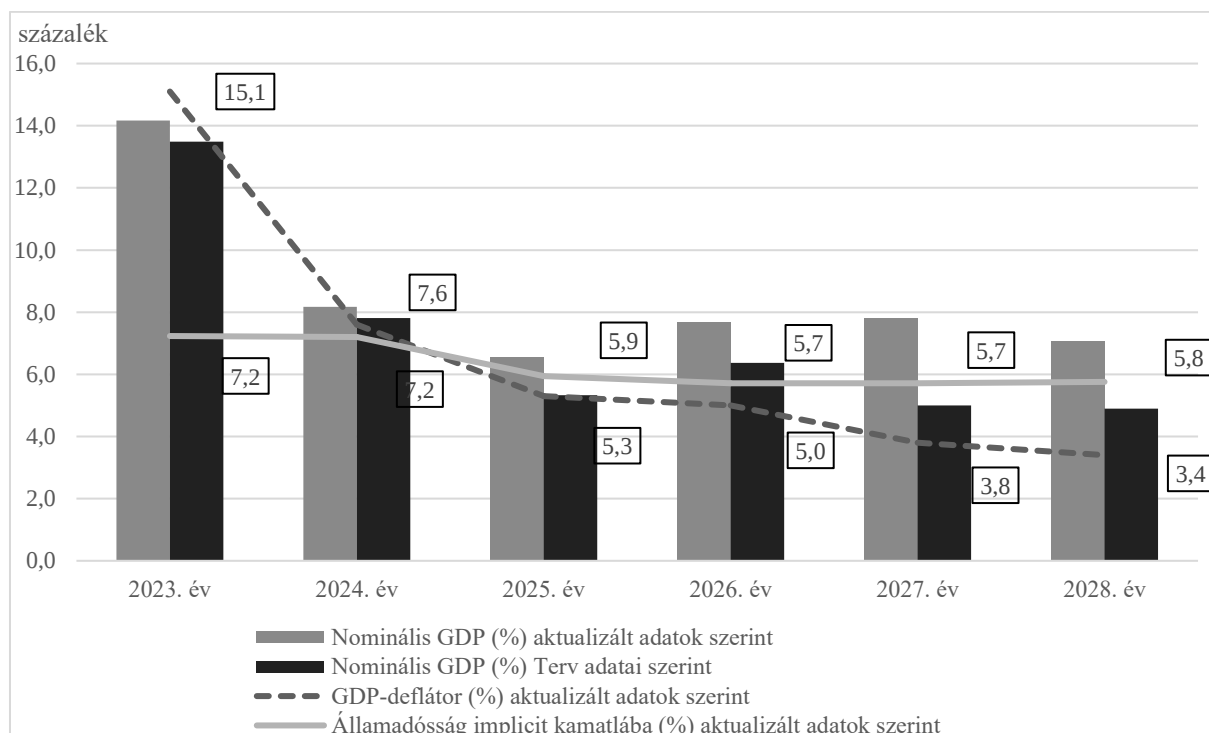
Következtetés: A 2026. évi 73,5 százalékos államadósság-mutató elérése szempontjából kulcskérdést jelent, hogy a 2023-2025. években tapasztalt 1,0 százalék alatti gazdasági teljesítményhez képest 2026-ban hogyan lesz képes a magyar gazdaságban a 2,0-3,0 százalékos, majd 2027-2028. időszakban fenntartható módon 3,0 százalék körüli reál GDP növekedés megvalósulni. Az államadósság-mutató értéke 2026-ban a tervezettnél magasabb lehet, aminek következtében a 2027-2028. években az adósságmutató csökkentését a Tervhez képest magasabb színről kell megkezdeni. A védelmi kiadásokra tekintettel engedélyezett rugalmasság kihasználása esetén a kiadások évről évre a Tervben meghatározottnál nagyobb mértékben nőnek majd, ami együtt jár a pénzforgalmi hiány és ezen keresztül az államadósság növekedésével.

4.1.2 Az államadósság implicit kamatlába¹⁹ és a GDP-deflátor tervezett és tényleges alakulása közötti összefüggések

A GDP-deflátor és az államadósság implicit kamatlába az államadósság-mutatóra ellentétes hatást gyakorol. Míg egy magasabb GDP-deflátor az államadósság-mutató értékét a nominális GDP magasabb szintje miatt az adott évben mérsékli, addig az államadósság implicit kamatlábának növekedése az adott évben az államadósság összegét és ezzel az adósságmutató értékét növeli.

A GDP-deflátor és az államadósság implicit kamatlába, valamint a nominális GDP alakulását mutatja be 2023-2028. között a 12. ábra.

¹⁹ Az államadósság implicit kamatlába azt mutatja meg, hogy az állam átlagosan milyen kamatteher mellett finanszírozza az adósságát. Ez egy ex post mutató: a tényleges kamatkiadásokból és az adósságállományból számítjuk. Az államadósság implicit kamatlábának optimális szintje a meghatározó paraméterek összetettsége és számossága miatt országonként eltérő, Magyarország esetében a 2019. évben (amikor az államadósság-mutató 65,0 százalékra csökkent és egy viszonylag alacsony kamatkörnyezet volt a jellemző) 3,5 százalék volt.

12. ábra: Az államadósság implicit kamatlábának alakulása 2023-2028. között

Forrás: KSH STADAT 21.1.1.1., NGM (2025), Terv (2025), alapján, ÁSZ számítás és szerkesztés.

Megjegyzés: Az implicit kamatláb értékét a nominális államadósság és a kamatkiadások értéke alapján vetítettük ki 2025-2028. időszakra, (2025-2026. évekre MNB adatai alapján)

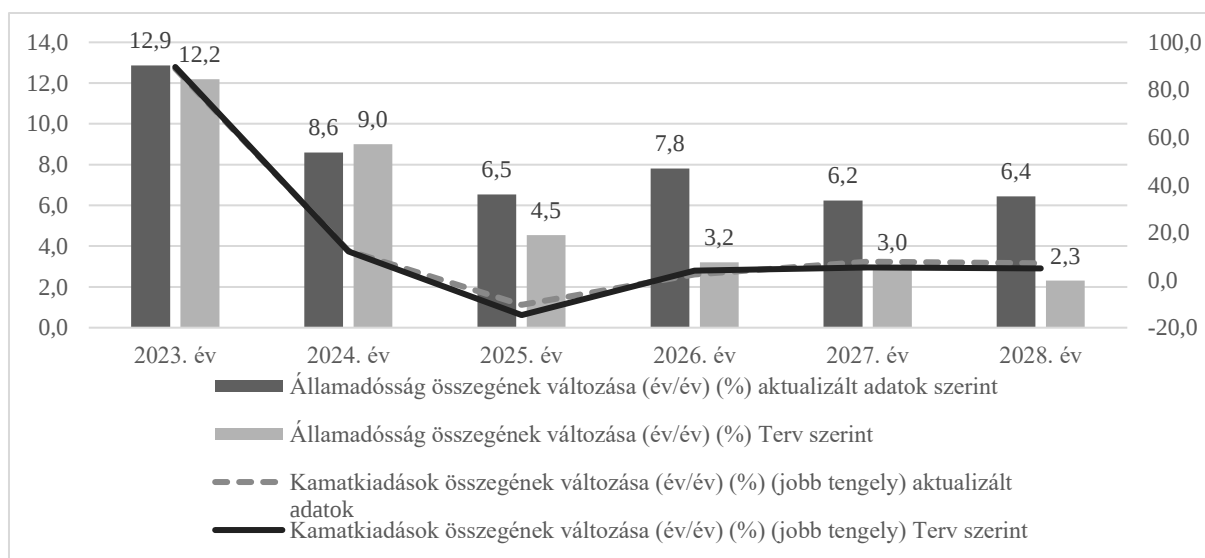
A GDP-deflátor és az implicit kamatláb között 2023-ban volt a legnagyobb eltérés. A GDP-deflátorral szemben az államadósság implicit kamatlábának növekedése visszafogottabb dinamikát, ugyanakkor időben elnyúló növekedést mutat 2025. és 2028. között.

Az államadósság implicit kamatlába 2025-ben került magasabb szintre, mint a GDP-deflátor értéke. A GDP-deflátornak az államadósság implicit kamatlábánál magasabb értéke 2023-ig hozzájárult az államadósság-mutató csökkenéséhez, 2025-től azonban a számított államadósságból levezetve az államadósság implicit kamatlába nagyobb arányban növeli az államadósságot, mint a GDP-deflátor a nominális GDP-t, ami ellene hat a mutató csökkenésének, így ahhoz a kormányzati szektor egyenlegének javulására és/vagy dinamikus gazdasági növekedésre van szükség.

A 2027-2028. közötti időszakban a Terv alapján az államadósság-mutató értéke jelentősen csökkenne, ugyanakkor az implicit kamatláb a 2026-2027. évi stagnálást követően 2028-ban csekély mértékben növekedhet, ami kedvezőtlenül hat az államadósság-mutató csökkenésére és az államadósság finanszírozásával összefüggő kamatkiadások alakulására.

A kamatkiadások és a nominális államadósság összegének változását mutatja be a 13. ábra.

13. ábra: Az államadósság és a kamatkiadások összegének változása az előző évhez képest 2023-2028. között, százalékban



Forrás: EDP (2025), Terv (2025) adatai alapján ÁSZ szerkesztés és számítás. Megjegyzés: a 2026-2028. évi adatok ÁSZ számítás alapján és az államadósság adatok korrigálásra kerültek a GDP 1,3 százalékaival, kamatkiadások esetében: 2025-2026. évekre MNB adatai alapján

Az államadósság összegének és a kamatkiadások összegének a változása 2023-ban volt a legmagasabb. A 2023-ban az előző évinél megközelítőleg 90 százalékkal magasabban teljesített kamatkiadásokat a 2022. évi magas infláció következtében emelkedő hozamok okozták. Az államadósság összegének előző évhez viszonyított növekedése a 2023. és 2024. évben nagyságrendileg megegyezik, majd a 2025-2026. évi hiány megemelése következtében és az 1,3 százalékos rugalmasság érvényesítése miatt a 2025-2028. közti időszakban jelentős eltérés figyelhető meg az aktualizált tervek és a Terv adatai között. A kamatkiadások 2025. évi mintegy 14 százalékos csökkenésén kívül a 2024-2028. közötti időszakban minden évben növekedés látható.

Az előző évek folyamatai alapján a nominális államadósság alakulását a 2026-2028. közötti időszakban a devizaadósság ártértékelődése is befolyásolhatja tekintettel arra, hogy a devizaadósság központi költségvetés adósságán belüli részaránya 2025. év november végén 30 százalék körül alakult, valamint az ÁKK kommunikációja szerint további nettó devizaadósság kibocsátás várható.

Következtetés: Az államadósság-mutató 2026-2028. évek közötti csökkenése szempontjából kihívást jelent, hogy a Terv szerint az államadósság implicit kamatlába magasabb lesz, mint a GDP-deflátor, ezért az államadósság-mutató javulásához az elsődleges egyenleg jelentős javulására, illetve a reál GDP dinamikus növekedésére lenne szükség a 2027-2028. közötti időszakban. Ez utóbbi elmaradása esetén az államadósság-szabály csak akkor

teljesíthető, ha Magyarország nem használja ki teljes mértékben a védelmi kiadások növekedéséből adódó rugalmasságot, hanem erőteljesebben visszafogja nettó kiadásainak növekedését, és ezáltal a Terv eredeti célkitűzéseire közeli pozitív elsődleges egyenleget ér el.

5. A KORMÁNYZATI SZÉKTOR HÁROM JELENTŐS KIADÁSI TÉTELEVEL KAPCSOLATOS KOCKÁZATOK

5.1 A közsféra béreinek alakulása a versenyszféra béreinek dinamikus növekedéséhez viszonyítva

A költségvetési szektort az elmúlt években – a versenyszférához hasonlóan – magas bérdinamika jellemezte. A Terv kiadási pályájára, a nettó kiadások növekedésének alacsony szinten tartására kockázatot jelenthet, ha a bérek magas növekedési üteme a következő három évben is kitart.

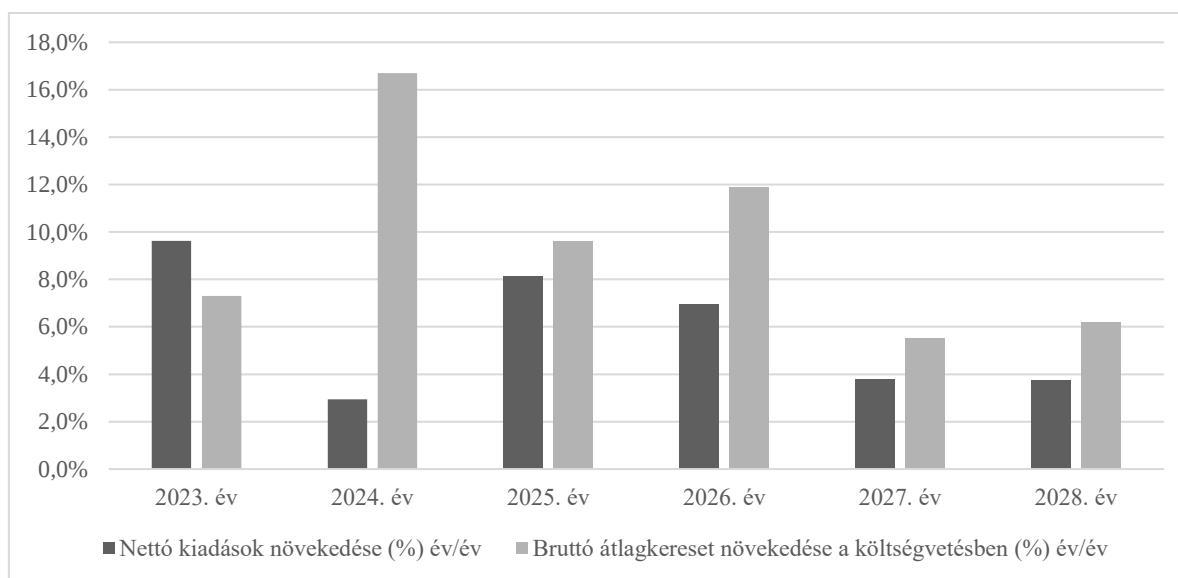
A nettó kiadások és a közsféra béreinek változása

Amennyiben közép- és hosszútávon a közsféra bérnövekedésének mértéke – a közsférában foglalkoztatottak számának változása nélkül – tartósan meghaladja a nettó kiadások növekedését, akkor ezt valamely más kiadás mérsékeltebb szintű növekedésének, vagy akár csökkenésének kompenzálnia kell ahhoz, hogy a Tervben leírt kiadási pálya tartható legyen.

A 14. ábra a Tervben szereplő nettó kiadások növekedését, illetve a költségvetési szektor bruttó átlagkeresetének növekedését szemlélteti 2023-2028. között.²⁰

²⁰ Az adatok a 2023. és 2024. év esetében tényadatok, a 2025. évre vonatkozóan a bruttó átlagkeresetek növekedése a január-szeptember időszak adata, míg a nettó kiadások növekedése számított adat. A számítás a kormányzati szektor 2025. évi 5,0 százalékos GDP arányos hiányát feltételezve készült, figyelembe véve az NGM Előrehaladási Jelentéséből a 4,1 százalékos hiányhoz tartozó összes kormányzati kiadást. A költségvetési szféra bérnövekedése a 2026. évi költségvetési törvény tervezéséhez felhasznált makropálya értéke. A 2023-2024. évekre számított „nettó nemzeti finanszírozású kiadások” a középtávú költségvetési strukturális tervben meghatározott módszertan szerint számított kiadások. A nettó kiadások növekedésének 2027. és 2028. évi értéke az a maximális érték, ami a rugalmasság kihasználása mellett a 0,6 százalékos küszöböt is figyelembe véve elérhető.

14. ábra: A nettó kiadások és a közsféra bruttó átlagkeresetének növekedése Magyarországon 2023-2028. között



Forrás: Terv (2025), KSH STADAT 20.1.1.41., KSH STADAT 20.2.1.42. alapján, Kvtv. makropálya alapján, ÁSZ számítás és szerkesztés

2023-ban a bérek növekedésének mértéke alacsonyabb volt a nettó kiadásoknak megfelelő, 2023. évi kiadások növekedésénél, de ebben a 2022. februárban kifizetett fegyverpénz bázisára gyakorolt hatása is közrejátszott. 2024-ben a bruttó átlagkereset a közsférában nagyobb mértékben (16,7 százalékkal) nőtt, amitől a nettó kiadások növekedése lényegesen elmaradt. 2025-ben az eddigi adatok alapján a bruttó átlagkereset növekedése a közsférában 9,5 százalék körül alakul, amely – a számított adatok szerint – a nettó kiadások növekedését meghaladja. A makropálya szerinti bérnövekedés 2026. évi mértéke (11,9 százalék) lényegesen magasabb lehet a kiadások növekedésénél,²¹ amely a kivetítés alapján 6,9 százalék lesz. A bérek növekedése 2027-ben²² és 2028-ban annak ellenére magasabb lehet a Tervben rögzített kiadási növekménynél, hogy e két évben a korábbi évek magas bérdinamikájához képest alacsony a prognosztizált bérnövekedés.

Az alkalmazott technikai kivetítés, illetve a Terv alapján a 2026-2028. időszakban a nettó kiadások növekedése összesen 15,2 százalék lehet, annak érdekében, hogy az eltérés (a rugalmasság kihasználása mellett) ne haladja meg a GDP 0,6 százalékát, míg a makropálya alapján a közsféra bruttó átlagkeresete 25,4 százalékkal nőhet. A magas bérdinamika kockázatot jelenthet a kiadások vállalt növekedési ütemének betartására, amelyet mérsékelhet,

²¹ A 2026. évi magasabb bérnövekedés részben a 2026. februárban esedékes fegyverpénz hatását tükrözi.

²² Abban, hogy a 2027. évben alacsony a prognosztizált bérnövekedés, az is közrejátszik, hogy a 2026. évben kifizetendő fegyverpénz miatt megemelkedik a bázis.

ha a közsféra béreinek növelésével egyidejűleg más kiadások csökkennek.

A bérekre fordított kormányzati kiadások

A 10. táblázatban látható, hogy a munkavállalói jövedelemre fordított kormányzati kiadások és a nettó kiadások aránya hogyan változott 2023-2025. között.

10. táblázat: A munkavállalói jövedelemre²³ fordított kormányzati kiadások és a nettó kiadások arányának változása 2023-2025. között

	2023. év	2024. év	2025. év
Munkavállalói jövedelem/Nettó kiadások	22,8%	24,9%	25,0%*

*Forrás: Bizottság (2025b) és KSH STADAT 21.2.1.26. alapján, ÁSZ számítás és szerkesztés. *technikai kivetítés*

Látható, hogy a nettó kiadások számottevő részét, mintegy egynegyedét a bérekre fordított kiadások tették ki az elmúlt időszakban.

A 11. táblázat azt foglalja össze, hogy a kiadások legfeljebb mekkora összegben nőhetnek a számítások szerint ahhoz, hogy a kiadások kumulált növekedése (a rugalmasság kihasználása mellett) ne legyen a GDP 0,6 százalékánál magasabb, emellett azt, hogy a bérekre és közterheikre fordított kormányzati kiadások mekkora összegben nőnének változatlan közsféra-létszám mellett, ha a bérnövekedés üteme megegyezne a nettó kiadások növekedési ütemével. Emellett bemutatja azt is, hogy a 2026. évi költségvetés tervezéséhez használt prognózis szerint milyen összegben nőnének a közsféra bérei. A táblázat utolsó oszlopában az az összeg szerepel, amit a nettó kiadások növekedési ütemét meghaladó béremelkedés miatt lenne szükséges megtakarítani más kiadásokon, annak érdekében, hogy a kumulált eltérés (a rugalmasság kihasználása mellett) ne legyen a GDP 0,6 százalékánál magasabb.

²³ Munkavállalói jövedelem a munkaadó által adott összes pénzbeli és természetbeni javadalmazás, amelyet a gazdálkodó szervezet a végzett munka ellenértékeként fizet a munkavállalónak. Két fő alkotórésze a bérek és keresetek, ill. a munkáltató által fizetett társadalombiztosítási hozzájárulás.

11. táblázat: A nettó kiadások növekedése és a bérekre és ezek közterheire fordított kiadások növekedése 2025-2027. között

Év	Nettó kiadások várható éves változása 2025-2026-ra és maximális növekedése Mrd Ft-ban 2027-2028-ra	Nettó kiadások növekedésének megfelelő bérnövekedés összege (Mrd Ft)	A 2026. évi makropálya szerinti bérnövekedés összege (Mrd Ft)	A kiadásokból a béreken és közterheiken kívül megtakarítandó összeg (Mrd Ft)
2026.	2 521	645	1 107	461
2027.	1 465	386	572	187
2028.	1 481	384	681	296
Össz.	5 466	1 415	2 359	945

Forrás: Bizottság (2025b), KSH STADAT 21.2.1.26. és a Kvtv. makropálya alapján, ÁSZ számítás és szerkesztés

A kiadások alacsony szinten tartására komoly kockázatot jelent, ha a közszféra bérei a költségvetés tervezéséhez használt makropálya szerint alakulnak. Amennyiben a 2026-2028. közötti időszak mindhárom évében a prognózisban foglaltaknak megfelelően nőnek a munkavállalói jövedelemre fordított kormányzati kiadások, úgy mindhárom évben a nettó kiadások növekményének mintegy 45 százalékát a bérekre fordított kiadások növekménye jelentené. A makropálya alapján a három év alatt a munkavállalói jövedelmekre fordított kiadások mintegy 950 milliárd forinttal nagyobb összegben nőhetnek ahhoz képest, mintha a munkavállalói jövedelmek a (rugalmasság kihasználása mellett) a 0,6 százalékos küszöbön belül való maradáshoz szükséges maximális nettó kiadások növekedési ütemével megegyező mértékben nőnének.

Következtetés: A közszféra béreinek a tervezett – 2027-től mérséklődő ütemű – növekedése is jelentősen meghaladja a nettó kiadások korrekciós pálya szerinti maximális növekedési ütemét. Ez komoly kihívást jelent a korrekciós pálya megtartására nézve, mivel az ilyen mértékű béremelkedést más kiadások mintegy 315 milliárd forint összegű mérséklésével kellene átlagosan kompenzálni a 2026-2028. közötti időszak három évében.

5.2 A nyugdíjkiadások várható növekedésének kihívásai

A nyugdíjkiadások a Terv szerint a 2025. évtől (7,8 százalék a GDP arányában) fokozatosan – 2026-ra 7,7 százalékra, 2027-re és 2028-ra 7,6 százalékra – csökkennek a GDP arányában.²⁴ A 12. táblázatban levezetésre kerül a nyugdíjkiadások és a GDP arányos nyugdíjkiadások számított 2026-2028. évi alakulása.

²⁴ 2025. év eddig ismert tényadatai, a 2026. évi Kvtv. makropálya, valamint a 2026. évi Kvtv. indoklása alapján. A 2026-2028. időszak éveire az inflációkövető emelést a 2026. évi Kvtv. makropálya alapján határoztuk meg. A cserélődési hatás számítása során a Kvtv. makropálya szerinti bérnövekedéssel számolt az elemzés. A 2026. évi Kvtv. indoklása tartalmazza a nyugdíjkorhatár felettiiek számának várható alakulását a 2026-2028. időszakban, amely felhasználásra került a létszámváltozás hatásának becslése során.

**12. táblázat: A GDP arányos nyugdíjkiadások tervezett alakulása
a 2026-2028. időszakban²⁵**

	Megnevezés	2025. év	2026. év	2027. év	2028. év
1.	Nominális GDP, Mrd Ft	86 792,6	93 444,6	100 745,6	107 874,6
2.	Nyugdíjkiadás, Mrd Ft (Előző évi nyugdíjkiadás + 13. sor)	6 629,2	7 135,1	7 593,7	8 066,3
3.	Infláció, %		3,6	3,0	3,0
4.	Nyugdíjak inflációkövető emelése, év/év, %		3,6	3,0	3,0
5.	Nyugdíjak inflációkövető emelése, Mrd Ft (Előző évi nyugdíjkiadás 2. sor x 4. sor)		238,7	214,1	232,2
6.	Nettó átlagkereset változása, %		10,5	7,8	7,5
7.	Nettó átlagkereset változása az előző évi változás arányában, %			73,8	96,8
8.	Cserélődés hatása (előző évi bázisösszeg százaléká- ban), % (Cserélődés előző évi %-os mértéke x 7. sor/100)		1,70	1,25	1,21
9.	Nyugdíjak cserélődési hatás miatti növekedése, Mrd Ft (Előző évi nyugdíjkiadás 2. sor x 8. sor)		112,7	89,5	92,2
10.	Létszámváltozás mértéke, %		0,3	0,1	-0,2
11.	Létszámváltozás hatása a nyugdíjkiadásra, Mrd Ft (a létszámváltozás miatt tervezett előző évi nyugdíj- növekmény 11. sor / előző évi létszámváltozás mér- téke x 10. sor)		9,0	3,0	-6,0
12.	Tizennegyedik havi nyugdíj miatti növekmény, Mrd Ft		145,6	152,0	158,5
13.	Nyugdíjkiadás növekedése, Mrd Ft (5. sor + 9. sor + 11. sor + 12. sor)		506,0	458,6	472,6
14.	Nyugdíjkiadás a GDP %-ában (2. sor / 1. sor)	7,6	7,6	7,5	7,5

Forrás: KT (2025), MÁK ÁHT 2025. 10. hó és a Kvtv. indoklása alapján, ÁSZ számítás és szerkesztés

A táblázat alapján látható, hogy a GDP arányos nyugdíjkiadások –számított – mértéke nagyságrendileg stagnálhat, jóllehet, az ősszel bejelentett tizennegyedik havi nyugdíj fokozatos bevezetése tovább növeli a nyugdíjkiadások arányát az összes kiadáshoz viszonyítva.

A nyugdíjak emelése az inflációt követi, mivel a bérek növekedése meghaladja a rendszeres nyugdíjemelés mértéket, a cserélődési hatás megnöveli a nyugdíjkiadásokat, így a 2026-2028. közötti időszakban ez évente mintegy 100 milliárd forinttal növeli a nyugdíjkiadások összegét.

Amennyiben a nyugdíjakra fordított kiadások előző évhez mért növekedése 2026-2028. között meghaladja a nettó kiadások növekedésének mértékét ezekben az években, akkor ezt más kiadások mérsékeltebb növekedésének, vagy akár csökkenésének kell kompenzálnia ahhoz, hogy a Tervben leírt kiadási pálya tartható legyen. A 2026-2028. közötti időszakban a

²⁵ A nyugdíjkiadás számítása során az előző évi nyugdíjkiadást módosítottuk az inflációkövető nyugdíjemelés, a cserélődési hatás és a létszámváltozás hatásának összegével, valamint a tizennegyedik havi nyugdíj várható bevezetésének hatásával is. A tizennegyedik havi nyugdíjjal kapcsolatos kiadások számítása során a Kormány kommunikációja alapján a 2026. évre egy heti, a 2027. évre két heti, a 2028. évre három heti ellátás összegét vettük figyelembe.

nyugdíjkiadások növekedése a cserélődési hatás és az inflációkövető emelés miatt az alkalmazott becslés szerint magasabb lehet a Tervben foglaltnál, a különbséget a tizennegyedik havi nyugdíj miatti többletkiadás azonban tovább növeli.

A 13. táblázat azt foglalja össze, hogy a 2027-2028. időszakban mekkora mértékben nőhetnek a nettó kiadások az előző évhez képest a négyéves időszakban megengedett 0,6 százalékos küszöbön belül maradáshoz, valamint milyen arányban növekedik az előző évhez képest a nyugdíjkiadások összege a tizennegyedik havi nyugdíj bevezetését figyelembe véve.

13. táblázat: A nettó kiadások Terv szerinti és a nyugdíjkiadások kivetített növekedése, év/év alapon, százalék²⁶

	Megnevezés	2025. év	2026. év	2027. év	2028. év
1.	Nettó kiadások számított várható növekedése (2025-26), illetve a számított maximális nettó kiadások növekménye (2027-28) a 0,6 százalékos küszöbérték tartásához, %	8,1	6,9	3,8	3,7
2.	Nyugdíjkiadások növekedése, % A tizennegyedik havi nyugdíj lépcsőzetes bevezetését figyelembe véve		7,6	6,6	6,2

Forrás: Terv (2025), KT (2025), Bizottság (2025b), MÁK ÁHT 2025. 10. hó és a Kvtv. indoklása alapján, ASZ számítás és szerkesztés

Következtetés: A nyugdíjkiadások az inflációkövető emelés és a cserélődési hatás eredményeképpen szintén nagyobb ütemben nőnének évről évre 2026-2028. között, mint a Terv szerint a nettó kiadások, figyelembevéve a rugalmasságot is. A nyugdíjkiadásokat az időszakban a 14. havi nyugdíj fokozatos bevezetése évről évre tovább növeli. Ez szintén kihívást jelent a költségvetési politika számára, mivel ezen többletkiadásokat csak más kiadások növekedési ütemének mérséklése révén tudja a kormányzat biztosítani a korrekciós pálya tartása mellett.

5.3 A nemzeti finanszírozású állami beruházások kiadásainak csökkentése és ezek várható hatásai

A nemzeti finanszírozású beruházási kiadások²⁷ GDP arányos várható alakulását részletezi a Terv a 2023-2028. közötti időszakra. A kormányzati kiadások csökkentésének egyik bevált eszköze volt az elmúlt években a bruttó állóeszköz felhalmozásra (kormányzati beruházásokra)

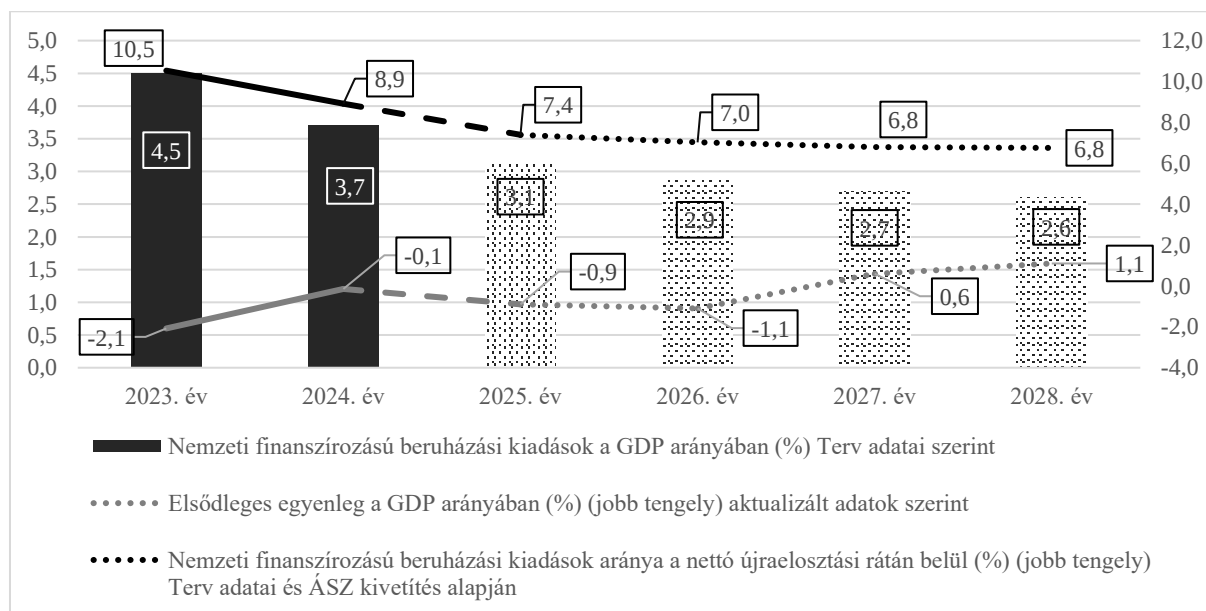
²⁶ A nettó kiadások növekedése év/év alapon a Terv szerint 2025-ben 4,3 százalék, 2026-ban 4,0 százalék, míg becslés alapján 2025-ben 7,6 százalék, 2026-ban 5,8 százalék.

²⁷ A „nemzeti finanszírozású állami beruházások” a központi kormányzat által megvalósított, bruttó állóeszköz-felhalmozásként elszámolt beruházási kiadásokon belüli azon részhalmaz, amelyek finanszírozása teljes egészében központi költségvetési forrásból történik, és amelyekhez nem kapcsolódik külső (uniós vagy más nemzetközi) forrás.

fordított kiadások visszafogása.²⁸

A kormányzati beruházások visszafogása az elsődleges egyenleget javítja. A beruházások tervezett alakulását mutatja be a 15. ábra.

15. ábra: A nemzeti finanszírozású beruházási kiadások és ezek aránya a nettó újraelosztási rátához²⁹ viszonyítva 2023-2028. között



Forrás: Terv (2024³⁰, 2025), Bizottság (2025b) és Kormány (2025) alapján, ÁSZ szerkesztés és számítás.

A nemzeti finanszírozású beruházási kiadások 2023-2028. között az előzetes tényadatok, a Terv adatai, valamint az aktualizált adatokból készített számítások szerint folyamatosan csökkennek a GDP arányában és a nettó újraelosztási rátán belül is, utóbbi esetében 2027-2028. között a kivetítés alapján stagnálás várható. Az adatok arra is rámutatnak, hogy a nemzeti finanszírozású beruházásokra fordított kiadások súlya elsősorban 2023-ról 2024-re, majd 2025-re esik vissza (a GDP arányában 4,5 százalékról 3,7 százalékra, majd 3,1 százalékra, ugyanezen időszakban a nettó újraelosztási rátán belül 10,5 százalékról 8,9 százalékra, majd 7,4 százalékra). Ezt követően az arány 2028-ig még tovább csökkenhet (6,8 százalékra). Az elemzett időszakra jellemző csökkenő trend eredményeképpen a GDP arányos nemzeti

²⁸ A kormányzat 2024-ben is az állami beruházások átütemezéséről, halasztásról, illetve az állami beruházások finanszírozásának felülvizsgálatáról döntött, 675,0 milliárd forint értékben.

²⁹ Nettó újraelosztási ráta alatt a GDP arányos nettó kiadásokat (bevételi intézkedések után) értjük. A mutató értékét a 2023-2026. évekre a Bizottság előrejelzése a novemberi kormányzati prognózis adatai alapján, 2027-2028. évi értékeit a 0,6 százalékos küszöbérték tartása melletti lehetséges maximális értékből visszszámítva határoztuk meg.

³⁰ 2024. november 4-i verzió szerinti és az Előrehaladási Jelentés szöveges mellékletének adatai a nemzeti finanszírozású beruházási kiadások tekintetében

finanszírozású beruházási kiadások 2028. évi értéke (2,6 százalékra) lényegesen alacsonyabb lesz, mint a 2023. évi (4,5 százalék).

Következtetés: A nemzeti finanszírozású beruházási kiadások csökkentése vagy alacsony szinten tartása hozzájárulhat a kormányzati szektor hiányának csökkenéséhez, de ebből eredően a 2026-2028. közötti időszakban nem tud hozzájárulni a nemzetgazdasági beruházási ráta növekedéséhez. Az európai uniós forrásokhoz történő hozzáférés – amennyiben a tervidőszakban a blokkolt források feloldása megtörténik – jelentősen növelheti a nemzeti finanszírozású beruházásokkal kapcsolatos kiadások nagyságát a hazai társfinanszírozási kiadások növekedése következtében.

A 2026. évi költségvetés végrehajtását befolyásoló, a költségvetés elfogadása után bejelentett intézkedések hatásai, milliárd forint

Ssz.	Intézkedés megnevezése	Intézkedés rövid leírása	Bevétel növelő hatás (Mrd Ft)	Bevétel csökkentő hatás (Mrd Ft)	Kiadás növelő hatás (Mrd Ft)	Kiadás csökkentő hatás (Mrd Ft)	Összesen (előjelhelyesen) (Mrd Ft)
1.	Banki különadó megduplázása	2025. év végén megduplázásra került a banki különadó mértéke. Az adóalap 20 Mrd Ft-ot meg nem haladó része után 10%, 20 Mrd Ft-ot meghaladó részére pedig 30% lesz a különadó mértéke.	185,0				+ 185,0
2.	Alanyi ÁFA mentesség emelése (11 pontból álló intézkedés része)	Az alanyi ÁFA mentesség fokozatos emelése a 2026-2028. időszakban. Az alanyi ÁFA mentesség értékhatára 2026-ban 20 M Ft lesz, ami 2027-ben és 2028-ban tovább növekszik.		9,0			- 9,0
3.	Egyéni vállalkozók SZOCHO alap csökkentése (11 pontból álló intézkedés része)	SZOCHO adóalapszorzó megszüntetése a főállású egyéni vállalkozóknál. Az intézkedés mintegy 140 ezer egyéni vállalkozót érint.		10,0			- 10,0
4.	KIVA értékhatárok változása (11 pontból álló intézkedés része)	KIVA belépési és megszűnési értékhatárokat megduplázzák, a jelenleg középvállalkozás kategóriába tartozó vállalat is választhatja a KIVA-t. Mintegy 3-5 ezer társaságot érint.		15,0			- 15,0
5.	Átalányadó elszámolható költséghányad változása (11 pontból álló intézkedés része)	Az átalányadózó egyéni vállalkozók elszámolható költséghányada 40%-ról 2026-ban 45%-ra 2027-ben 50%-ra emelkedik.		10,0			- 10,0
6.	Kiskereskedelmi adó határsávok változása (11 pontból álló intézkedés része)	A kiskereskedelmi adó jelenlegi 0,5; 30 és 100 Mrd Ft-os sávhatárait 1; 50 és 150 Mrd Ft-ra emelik, változatlan kulcsok mellett.		26,0			- 26,0
7.	Jövedéki adó valoralizációja (11 pontból álló intézkedés része)	Az üzemanyagok jövedéki adó valoralizációjának eltolása 2026. július 1-jére.		20,0			- 20,0
8.	Reklámadó hatályba lépése	A reklámadó a 2019. évi felfüggesztése után 2026. július 1-jétől újra hatályba lép.	10,0				+ 10,0

Sz.	Intézkedés megnevezése	Intézkedés rövid leírása	Bevétel növelő hatás (Mrd Ft)	Bevétel csökkentő hatás (Mrd Ft)	Kiadás növelő hatás (Mrd Ft)	Kiadás csökkentő hatás (Mrd Ft)	Összesen (előjelhelyesen) (Mrd Ft)
9.	14. havi nyugdíj bevezetése	A Kormány kommunikációja szerint 2026-tól fokozatosan bevezetésre kerül a 14. havi nyugdíj, 2026-ban plusz egy, 2027-ben plusz kettő, 2028-ban plusz három heti, míg 2029-től plusz egy havi nyugdíj kerülhet kifizetésre.			154,0		- 154,0
10.	3%-os KKV hitel	Kamattámogatott hitelek a KKV szektorban. A Széchenyi Kártya Program likviditási típusú hiteleinek kamatát fix 3%-ra csökkentette a Kormány.			30,0		- 30,0
11.	Otthon Start Program	Kedvezményes lakáshitel az első ingatlan vásárlók számára, a maximum hitelösszeg 50 M Ft. A kamat 3%-on felüli részét a Kormány támogatásként biztosítja.			87,0		- 87,0
12.	Közszférában dolgozók hiteltámogatása	A közszférában dolgozók számára évi 1 M Ft biztosítása, amely lakáshitel törlesztésére és lakáshitel önerejére is felhasználható.			200,0		- 200,0
13.	Nevelőszülői díj megduplázása	Korábban a nevelőszülői díj a minimálbér 30%-a volt, az 2026-tól 60%-ra nő. A második/harmadik/negyedik gyerek után korábban a minimálbér 20%-a járt, ez szintén 60%-ra emelkedik			20,2		- 20,2
14.	Rendvédelmi lakhatási támogatás	2026. januártól havi 150 e Ft lakhatási támogatást kapnak a Budapesten és Pest vármegyében szolgálatot teljesítő rendvédelmi dolgozók			10,0		- 10,0
15.	Új gyámügyi álláshelyek	200 új gyámügyi álláshely létrehozása járásonként			1,8		- 1,8
16.	Új csecsemőotthon létrehozása	Új, 80 férőhelyes csecsemőotthon létrehozása és 700 új iskolaőr alkalmazása			4,0		- 4,0
	Összesen		195,0	90,0	507	0,0	-402

A 2023-2028. évekre vonatkozó nettó kiadások, a kontroll számla és kiterjesztett kontroll számla

Nettó kiadások meghatározása			2023. (tény)	2024. (előze- tes tény)	2025. (vár- ható)	2026. (várható)	2027. (kivetí- tés)	2028. kivetítés)
1.	Összes kiadás	Mrd Ft	37 248,4	38 398,1	41 478,6	43 997,9	n.a.	
2.	Kamatkiadások	Mrd Ft	3 533,9	3 970,5	3 558,5	3 644,3		
3.	A munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei	Mrd Ft	-38,3	-25,9	-26,3	-29,2		
4.	Uniós alapokból származó bevételek	Mrd Ft	686,6	597,9	1 210,4	1 349,2		
5.	Az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások	Mrd Ft	193,4	193,8	402,1	483,8		
6.	Egyszeri kiadások (szintek, uniós bevételek nélkül)	Mrd Ft	0,0	0,0	0,0	0,0		
7.	Nettó kiadások (Diszkrecionális bevételi intézkedések (DBI) nélkül) (1-2-3-4-5-6)	Mrd Ft	32 872,8	33 661,8	36 333,9	38 549,8	40 023,2	41 504,1
8.	A nettó kiadások változása DBI nélkül (D7)	Mrd Ft	n.a.	789,0	2 672,1	2 215,9	1 473,4	1 480,9
9.	DBI (éves növekmény, egyszeri tételek nélkül)	Mrd Ft	n.a.	-137,5	-57,4	-309,1	n.a.	n.a.
10.	A nettó kiadások éves változása (DBI-vel együtt) (8-9)	Mrd Ft	n.a.	926,5	2 729,5	2 525,0	1 473,4	1 480,9
Éves és kumulált eltérések								
11.	Megfigyelt nettó kiadás növekmény (10(t) / 7(t-1))	% változás	n.a.	2,8	8,1	6,9	3,8	3,7
12.	Nettó kiadás növekmény a Tanács ajánlása szerint	% változás	n.a.	4,6	4,3	4,0	3,9	3,7
13.	Éves eltérés ((11-12) x 7)	Mrd Ft	n.a.	-585,6	1 366,6	1 155,6	-22,4	-7,7
14.	Kumulált eltérés (13. sor kumulált)	Mrd Ft	n.a.	-585,6	781,0	1 936,7	1 914,2	2 049,6
15.	Nominális GDP	Mrd Ft	75 292,7	81 447,7	86 792,6	93 444,6	100 745,6	107 874,6

Kontroll számla			2023. (tény)	2024. (előze- tes tény)	2025. (vár- ható)	2026. (várható)	2027. (kivetí- tés)	2028. kivetítés)
16.	Éves eltérés (13/15)	a GDP %-ában	n.a.	-0,7	1,6	1,2	0,0	0,0
17.	Kumulált eltérés (14/15)	a GDP %-ában	n.a.	-0,7	0,9	2,1	1,9	1,9

Kiterjesztett kontroll számla			2023. (tény)	2024. (előze- tes tény)	2025. (vár- ható)	2026. (várható)	2027. (kivetí- tés)	2028. kivetítés)
18.	Nettó kiadási pálya ajánlás a védintézkedések nélkül	% változás	n.a.	4,6	4,3	4,0	3,9	3,7
19.	Rugalmasság a védintézkedések nélkül (kumulált) (((18-12) x 7(t-1) + 19 (t-1)))	Mrd Ft	n.a.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20.	A védintézkedések levonásából származó rugalmasság (19/15)	GDP %- ában	n.a.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
21.	Védelmi kiadások	GDP %- ában	1,9	2,2	2,0	2,3	2,3	2,3
22.	A védelmi kiadások növekedéséből származó rugalmasság	GDP %- ában	n.a.	n.a.	1,0	1,3	1,3	1,3
23.	Kumulált eltérés a rugalmasságok figyelembevételével (17 - 20 - 22)	GDP %- ában	n.a.	n.a.	-0,1	0,8	0,6	0,6

Forrás: Eurostat (2025), Bizottság (2025a, 2025b), MNB (2025) alapján ÁSZ számítás és szerkesztés

FÜGGELÉK

FOGALMAK

Kormányzati szektor és az elsődleges egyenleg

A kormányzati szektor a központi alrendszerénél bővebb kategóriát jelent, mely egyenlege magában foglalja a központi kormányzat (központi költségvetés), a helyi önkormányzatok, valamint a társadalombiztosítási alapok (TB alapok), továbbá a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek egyenlegét. A kormányzati szektor egyenlegét az elsődleges egyenleg és a kamatkiadások egyenlege alkotja. Az elsődleges egyenleg a kormányzati szektor bevételei és kiadásai különbözetét mutatja a kamatkiadások nélkül. (MNB, 2017)

Nettó nemzeti finanszírozású elsődleges kiadások

A nettó nemzeti finanszírozású elsődleges kiadások alatt a kamatkiadások, a diszkrecionális bevételi intézkedések, az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadások összességét értjük. (2024/1263 EU Parlament és Tanács rendelete, 2024)

Államadósság-mutató alakulását meghatározó komponensek

Az államadósság-mutató alakulását az államadósság összegének és a nominális GDP-nek a változása határozza meg. Az államadósság-mutató számlálójának növekedését, azaz a bruttó államadósság összegét az előző évi bázis mellett alapvetően az elsődleges egyenleg és a kamatkiadások nagysága határozza meg, míg a mutató nevezőjébe az adott évi nominális GDP értéke kerül. (MNB, 2016)

Államadósság implicit kamatlába

Az államadóssági implicit kamatlábát (az államadósságot finanszírozó pénzügyi eszközök (államkötvények, hitelek) egy évre vonatkozó átlagos kamatlába) alapvetően a nominális finanszírozási költségek (kamatkiadások) határozzák meg, melyeket számos tényező befolyásolhat.

FELHASZNÁLT IRODALOM

2026. évi Kvtv. javaslat (2025): T/11864. számú törvényjavaslat Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről, Az indokolás mellékletei: <https://www.parlament.hu/irom42/11864/11864KIEGSZ001.pdf>, Fejezeti indokolások II. kötet: <https://www.parlament.hu/irom42/11864/11864KIEGSZ003.pdf>

Európai Bizottság (2025a): Ajánlás – A TANÁCS AJÁNLÁSA – Magyarország nemzeti közép-távú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról Brüsszel, 2025.01.16. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0014>

Európai Bizottság (2025b): Az Európai Bizottság európai szemeszter keretében készített őszi csomaghoz kapcsolódó előrejelzése (84-87. o.), Brüsszel, 2025. november 25. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/cfdce0e9-551d-4f2b-9b30-51dc31800744_en?filename=SWD_2025_951_1_EN.pdf

Európai Unió Tanácsa (2025): A Tanács ajánlása (2025. február 18.) Magyarország nemzeti közép-távú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ%3AC_202501707&qid=1752160654725

Európai Unió Tanácsa (2025): A Tanács ajánlása (2025. július 8.) a nettó kiadásoknak a Tanács által az (EU) 2024/1263 rendelet alapján meghatározott maximális növekedési rátájától való eltérés Magyarország számára történő engedélyezéséről. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202503968

Európai Unió Tanácsa (2025): A Tanács ajánlása a nettó kiadásoknak a Tanács által az (EU) 2024/1263 rendelet alapján meghatározott maximális növekedési rátájától való eltérés Magyarország számára történő engedélyezéséről (A nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása). https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/44331848-19d0-4350-a874-924a08b1e0fd_en?filename=HU_NEC_COM_2025_608_1_EN_ACT_part1_v3.pdf

Kormány (2024): Magyarország Középtávú költségvetési-strukturális terve, 2024. október. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/db036be5-0631-4471-8228-90907a05332e_hu?filename=national_medium-term_fiscal-structural_plan_hungary_hu.pdf

Kormány (2025): Magyarország elért eredményekről szóló éves jelentése, 2025. április https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b45aa46f-f110-422a-a1ca-ecff03c700f3_hu?filename=annual_progress_report-2025-hungary_hu.pdf&prefLang=en

MNB (2016): Magyar Nemzeti Bank, Oktatási füzetek. Államadósság. 4. szám 2016. augusztus. <https://www.mnb.hu/letoltes/mnb-oktatasi-fuzetek-2016-4szam-allamadossag-2016augusztus.pdf>

MNB (2017): Magyar Nemzeti Bank, Oktatási füzetek. A költségvetési egyenleg mutatói. 9. szám 2017. január. <https://www.mnb.hu/letoltes/mnb-oktatasi-fuzetek-9-a-koltsegvetesi-egyenleg-mutato-i-0131.pdf>

NGM (2025): <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20251111/nagy-marton-megemelte-a-banki-extraprofitadot-2026-ban-itt-a-friss-javaslat-798728>

Adatbázisok

EDP-jelentés (2025): Magyarország teljes EDP-jelentése. 2025. október 21. https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/krm/edp_magyar_20251021.xls

Eurostat (2025): Government revenue, expenditure and main aggregates. Online data code: gov_10a_main. https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/gov_10a_main_custom_15098558/default/table

KSH STADAT 20.1.1.41. Főbb kereseti adatok – költségvetés
https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0049.html

KSH STADAT 20.1.1.57. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók nettó átlagkeresete nemzetgazdasági áganként
https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0187.html

KSH STADAT 20.2.1.43. Főbb kereseti adatok – költségvetés, havonta, valamint havi és negyedévente kumulált
https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0146.html

KSH STADAT 20.2.1.52. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók nettó átlagkeresete nemzetgazdasági áganként, havonta, valamint havi és negyedévente kumulált
https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0202.html

KSH STADAT 25.2.1.4. Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma, átlagos ellátása és medián ellátása az ellátások típusa szerint
https://www.ksh.hu/stadat_files/szo/hu/szo0054.html

KSH STADAT 21.2.1.26. A kormányzati szektor főbb negyedéves adatai
https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0110.html

Terv (2025): EU Bizottság. Magyarország középtávú költségvetési-strukturális terve 2024 (módosított).2025. január 16. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/fecd9436-b3b3-46bf-9aa1-5a0de8919b7e_en?filename=commission_updated_prior_guidance_calculation_sheet_%E2%80%93_hungary.xlsx

EU rendeletek

Az Európai Parlament és a Tanács 549/2013/EU rendelete (2013. május 21.) az Európai Unióbeli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről